

1905-04-02

þÿ š í À Á ¹ ¿ Â - ± Á . 2 6 2

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/9126>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΚΥΠΡΙΟΣ

ΕΤΟΣ Γ' — ΑΡΙΘ. 262

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΥ)

2 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1905

ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ

Χαίρομεν διότι εύρσκειται επί τάπητος και συζητείται υπό του Νομοθετικού Συμβουλίου τὸ περί Ἀρχαιοτήτων νομοσχέδιον.

Ἴδου μέτρον τὸ ὁποῖον ἐάν λάβῃ ὑπαρξιν και ἐφαρμοσθῆ θά κοσμήσῃ τὰ νομοθετικά ἀρχαία τοῦ τόπου.

Πάντες οἱ τῶν γραμμάτων φίλοι, ὅλοι οἱ τρέροντες θαυματῶν πρὸς τὸ ἐνδοξώτατο παρελθὸν τῆς κλασικῆς ταύτης Νήσου, ὅσοι οἱ φίλοι τῆς Τέχνης και τοῦ Ὄρειου, ὅταν μάθουν ὅτι τὸ Νομοθετικὸν Συμβούλιον τῆς Κύπρου ἐψήρσει ἐπὶ τέλους νόμον προστατευτικὸν τῶν ἀρχαιοτήτων, θά χειροκροτήσουν.

«Τὸ ἔδαφος τῆς Κύπρου—ἔγραφε κατὰ τὸ 1886 ὁ Σολωμῶν Ρενάχ εἰς τὴν «Ἀρχαιολογικὴν Ἐπιθεώρησιν» ἣτις δημοσιεύεται ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν μελῶν τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου—εἶνε τόσον θαυμασίως πλούσιον εἰς ἔργα τέχνης, ὥστε δὲν ἔχει κανεὶς πρὸς νὰ ξέσῃ ὀλίγον τὸ ἔδαφος διὰ τὴν ἀνατύρησιν ἀρχαιοτήτων μεγάλης ἀξίας.»

Ὅταν ὁ διάσημος ἀρχαιολόγος ἔγραφε ταῦτα, εἶχε πρὸ ὀφθαλμῶν τὰς ὑπὸ τοῦ Ρίχτερ γενομένας ἀσκαφάς, τὴν ἰδρυσιν Κυπριακοῦ Μουσείου, και κάτι περισσότερον, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχουμεν τώρα, τὴν δημοσίευσιν ἀρχαιολογικοῦ δελτίου ὑπὸ τοῦ μακαρίτου Δ.Π.περίδου, ὁπερ ὠσταύτως ἔφερε τίτλον «Κυπριακὸν Μουσείον» και τοῦ ὁποῖου σκοπὸς ἦτο ἀναφέρει εἰς γνῶσιν τῶν λογίων τῆς Εὐρώπης τὰς γενομένας ἀνακαλύψεις ἐν τῇ Νήσῳ.»

Ἦσαν αἰώραιοι ἀλκυονίδεστέμεραι τῆς Κυπριακῆς ἀρχαιολογικῆς δράσεως τότε.

Εἰς τὸ Κυπριακὸν Μουσείον ἐπέλλοντο τότε δῶρα—ἔργα τέχνης—ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Νήσου, και ἀπὸ τῆς Πύρον ἀκόμη, διὰ τῶν ὁποῖων τὸ Μουσείον μας ἤρχισε νὰ λαμβάνῃ σάρκα και ὄσθα. Διωρίσθη διαχειριστικὴ ἐπιτροπὴ ἡ ὁποία ἔκαμνε συνεδριάσεις ἐκράτει δὲ πρακτικὰ και πρωτόκολλα ἐπὶ ἀρκιτὰ ἔτη.

Ὅλα ταῦτα συνέδητα, σχεδὸν πρὸ εἰκοσιν ἔτων, ἐπὶ τῆς ἀρμοστικῆς τοῦ Σερ Ροβέρτου Βιρόύλρ, και ἐλυθούμεθα ὅτι ἐπίτιμος γραμματεὺς τοῦ Μουσείου ἦτο ὁ Λοχαγὸς Σίγκλαϊρ, ὁ ἰδιαί-

τερος τοῦ τότε Ἀρμοστοῦ γραμματεὺς, και ὅτι σεῖαττὸς ἀριθμὸς συνδρομητῶν εἶχεν ἐγγραφῆ διὰ τῆς διατήρησιν τοῦ Μουσείου ἐκείνου.

Ἐπάρχει ἐν γνωστὸν ἀξίωμα, κατὰ τὸ ὁποῖον κάθε πρᾶγμα ἔχει τὴν ἀκμὴν και τὴν παρακμὴν του. Σπανιώτατα τὸ ἀξίωμα τοῦτο εὔρε τόσον τελείαν ἐφαρμογὴν ὅσον εἰς τὴν ἀρχαιολογικὴν δράσιν ἐν Κύπρῳ. Δὲν πταίομεν μόνοι εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο κυρίως και πρὸ παντὸς πταίει ἡ ἀγγλικὴ Κυβέρνησις.

Ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ Κυπριακοῦ Μουσείου εἶνε ζήτημα ἂν συνεδρίασεν ἐν τῶν τελευταίων δέκα ἔτων. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐκείνη ἄλλως τε ἀπέθανεν ἤδη ἐκ φυσικοῦ θανάτου, τὰ δὲ ἐπιζῶντα μέλη εἶνε σκαρπισμένα εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέμους, και ἡ τύχη τοῦ Μουσείου συνδέθη μετὰ τὴν τύχην ἐνὸς ἀπλοῦ τσαγκάρη!

Ὁ ἄλλοτε πτωχὸς ἄλλ' αὐτὸ δὲν εἶνε και τὸ χειρότερον. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦτο εἶχομεν σκανδαλωδέστατας σκηιάς, ἡ Κύπρος ἔγινε τὸ ἔρμαιο διωργανωμένης ἀρχαιοκαπηλίας τῆς ὁποίας πρόττατο ἐπὶ τοῦ κυβερνητικοῦ τις ὑπάλληλος.

Ἐν ἄλλαις λέξισιν, τὸ ἀρχαιολογικὸν ἀποκεῖμενον τῆς Κύπρου εἶχε γίνῃ res nullius, ἢ res derelicta, δηλαδή πρᾶγμα εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς, μὴ ἔχοι κύριον, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ὁ καθένας μπορεῖ νὰ βάλῃ χεῖρ.

Αὐτὰ ἦσαν τὰ ἐλεεινὰ γάλλια μας.

Ἐξυπνήσαμεν ὅμως ἐπὶ τέλους, ἔστω και κατὰ τὴν ἐνδεκάτην ὥραν. Ἡ συνείδησις τοῦ τόπου ἐξηγέρθη, και ἐντονοὶ διαμαρτυραὶ ἤκούοντο ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Νήσου, ἐναντίον συστήματος ὁπερ δὲν ἠδύνατο παρὰ τὴν ἀποβῆ στήγνα εἰς τὸ μέτωπον μιᾶς πεπολιτισμένης Κυβερνήσεως.

Δὲν ἦτο μόνον ἡ λεηλασία τῶν ἀρχαιοτήτων μας, ἣτις ἐφώναζε πρὸς τοὺς Θεοὺς ἐλδίκησιν, ἀλλ' εἶχομεν—και ἔχομεν ἀκόμη δυστυχῶς—ὡς γεγονός, ὅτι τὰ σπουδαιότερα ἀρχαία και μεταϊωνικὰ μνημεῖα μένου ἐγκατελειμμένα και ἔγιναν ἐρμαιοὶ τῶν ἐρπετῶν και τῶν ἀκανθῶν. Ἀλλ' ὑπάρχει και χειρότερον: ὅτι τοῦ μωταίκοῦ τοῦ νοσοῦ τῆς Ἀφροδίτης ἐν Πάφῳ δόσκουν ἀκόμη τὴν στιγμήν ταύτην ὅσοι οἱ χοροὶ τοῦ χωρίου, και δὲν εὔρεθη ἕνας

περιπλανώμενος Διοικητῆς ὅστις νὰ περιφράξῃ τὸ μέρος ἐκεῖνο, πρὸ τοῦ ὁποῖου πρέπει νὰ συγκινῆται πᾶς ἄνθρωπος τρέφων τὴν λατρείαν τοῦ παρελθόντος.

Ἄλλα μνημεῖα, ὡς τὸ ἐν Πέλλα Παύς, ἀπειλοῦν νὰ καταρρεύσουν εἰς ἀμερρον τῶν λίθων, και δὲν εὔρσκει τις εὐνομίαν δυσκολίαν εἰς τὸ νὰ δνομάσῃ πλείττα ἄλλα ἱστορικά τοῦ τόπου μνημεῖα διατρέχοντα τὸν αὐτὸν κίνδυνον ἐξολοθρεύσεως.

Ἦτο καιρὸς πλέον νὰ τεθῆ τέμμα εἰς τσαύτην κατάστασιν. Μέχρι τοῦδε εἶχομεν πολλὰ πρόσκομματα νὰ ὑπερπηθῶμεν. Πιθανὸν τὸ μεγαλύτερον πρόσκομμα νὰ ἦτο ὁ πρῶην ὑπουργὸς τῶν Ἀποικιῶν, ὅστις κατ' ὄνομα ἔνενα λόγον ἠθέλεν ἀναγνωρίσῃ εἰς τὴν Κύπρον τὴν ἀρχὴν και τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ διατηρῆ ἐν ἑαυτῇ τὰς ἀρχαιοτήτας τῆς

Ἴδου ὅτι και τὸ μέγιστον τοῦτο πρόσκομμα τίθεται κατὰ μέρος, και ὑπὸ τὴν ἀρμοστικὴν τοῦ Σερ Καρόλου Κίγκχαρμαν καθιερῶνται ἡ πλήρης ἰσχὺς τοῦ μεγάλου τοῦτου δικαιώματος τοῦ τόπου—ἡ μὴ ἐξαγωγή ἀρχαιοτήτων ἐκ τῆς Νήσου.

Ἐλπίζομεν ὅτι οἱ νομοθέται θά γνωρίσουν νὰ ἐπωφεληθοῦν τῶν εὐνοικῶν τούτων περιστάσεων, και ὅτι θά καταλίπουν νεαρότερον ἀντάξιον τῆς σπουδαίου ὄντος τοῦ ζητήματος.

Δὲν δυνάμεθα ὅμως νὰ συγχαρῶμεν τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν βραδύτητα μετ' ἣς ἐθεράπευσεν τὴν μεγάλην ταύτην ἀνάγκην τοῦ τόπου. Ὁ Σολωμῶν Ρενάχ, εἰς τὴν μνημονευθεῖσαν ἡδὴ μελέτην, ἀπὸ τοῦ 1886 ἐτημείωνε τὴν σχετικὴν ἀδιαφορίαν τῆς ἀγγλικῆς Κυβερνήσεως ἐν τῷ ζήτηματι τῶν ἀρχαιοτήτων, και τὰ ἀτήμαντα ποσὰ ἀτινα διέθετε διὰ σκοποῦς ἀσκαφῶν, παρέβαλλε δὲ τὴν τσαύτην ἀδράνειαν πρὸς τὴν δράσιν τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως εἰς γαλλικὰς ἀποικίας, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ὠχρηῆ ἡ τῆς ἀγγλικῆς ἐν Κύπρῳ.

Ἐλπίζω, ἔλεγεν ἐν ἐπιλόγῳ ὁ συγγραφεὺς, ὅτι ἡ Βρετανικὴ Κυβέρνησις πρὸς τιμὴν τῆς θά πράξῃ διὰ τὴν Κύπρον, τῆς ὁποίας τὸ μέρος εἰς τὴν ἱστορίαν τοῦ πολιτισμοῦ εἶνε τόσον μέγα, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἡ Γαλλία ἔκαμε και ἐξακολουθεῖ νὰ κάμνῃ διὰ μίαν φοινικικὴν τῆς ἀποικίας, πλουσίαν μὲν εἰς ἀναμνήσεις, ἀλλὰ πολὺ πτωχοτέραν εἰς μνημεῖα Τέχνης...»

Αὐτὸς ἄς εἶνε και ὁ ἐπιλόγος μας τοῦ ἀρθρου τούτου.

Η ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Αξιότιμε κύριε Συντάκτα,

Επί τη επίσηφαι ην έκαμεν ή Α. Ήξοχότης ό Μ. Δρμσστής εις τό Παγκύπριον Γυμνάσιον, καί τῷ λόγῳ βίας έγενετο έν τῷ Νομοθετικῷ περί τοῦ εκπαιδευτηρίου τούτου, εξηνήχθησαν έν τῷ τύπῳ γνώμαί τινες, ὡν μία άτυχῶς υπήρξεν εκείνη καθ' ην τό Παγκύπριον Γυμνάσιον δέον από έστίας τῆς κλασσικῆς παιδείσεως νά μεταβληθῆ εις πρακτικόν τι σχολεῖον. Παρακαλῶ, επιτρέψατέ μοι από τῶν στήλων σας νά εἶπω επί τούτου ὀλίγα.

Έν πρώτοις ὡς πρός τήν πληροφοσίαν περί τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Παγκύπριου Γυμνασίου, ὅτι ἠλιαθῆ ένφ τὰ Γυμνάσια τῆς Ἑλλάδος έχουσι τέσσαρας ἑλληνιστάς, τό Παγκύπριον εκ σπατάλης δῆλον ὅτι καί πελυτελείας, έχει πέντε ἑλληνιστάς. Ἄλλα τὰ μὲν Γυμνάσια εκείνα έχουσι 4 μόνον τάξεις, τό δὲ Παγκύπριον θ μὲν τοῦ κλασσικοῦ τμήματος, 2 δὲ τοῦ Διδασκαλείου προσέτι δὲ παρέχει καθηγητάς καί εις τὰς 3 γυμνασιακάς τάξεις τοῦ Παρθε-αγωγείου. Ὡστε έν φ έν ταῖς Γυμνασίοις τῆς Ἑλλάδος οἱ 4 ἑλληνισταί έχουσι τό βῆμα, τεσσάρων μόνον τάξεων, παρ' ημῖν έχουσι τὰ ἑλληνικά 11 τάξεων.

Ἄλλ' άτυχῶς καί τό οὐσιῶδες μέρος τῶν εξενηχθειῶν γνώμων εἶε ἡκιστα ἄξιον ἀνδρῶν ἐπιθυμούντων, από περιωπῆς νά εξετάσωσι τὰ ζητήματα τῆς Πατρίδος αὐτῶν.

Ἄν περιωρίζοντο μόνον εις τό ὅτι ὁ τόπος έχει ανάγκην πρακτικῶν καί θεωρητικῶν σχολείων, ὅτι ἀποδείξεων δὲ αναλυτικῶν, ἐξέθετον ὅποια πρέπει νά εἶνε ταῦτα καί πόθεν θά έχουσι τοὺς πόρους, θά προτέφερον εις τήν Πατρίδα τῶν πολυτιμῶν υπηρεσίαν καί θά εἶχον μεθ' εἰαυτῶν ἀσφωνον θεθαίως τήν γνώμην τῶν Κυπρίων, ὅτι οὐδέις ὁ μὴ αἰσθανόμενος ὅτι μόνον διὰ πρακτικῶν σχολείων εἶνε δυνατόν ἰ ἑλληνισμός νά ἐκμεταλλευθῆ τὸν πλοῦτον τῆς χώρας αὐτοῦ, καί εὐδαιμονῶν ὑλικῶς, νά ἀναπτύξη καί τοὺς παντοίους κλάδους τῆς Τέχνης καί Ἐπιστήμης, κατὰ τό φιλοσοφικόν ἄξιωμα ὅτι ἡ πρόδοος παντός ἔθνους, καί ἐπιστημονικῶς καί καλλιτεχνικῶς καί υπό πᾶσαν ἄλλην ἐπέψιν, εἶνε ἀνάλογος πρός τήν ὑλικήν αὐτοῦ εὐμάρειαν. «Γαστήρ πεινώσα ἀνεπιτήδεως πρός τήν φιλοσοφίαν» εἰλεγεν ὀρθότατα γνωμικόν τι τῶν ἀρχαίων.

Μάλιστα ἡ πρακτικὴ ἐμπειρία καί μάθησις τοῦ ἔθνους ἐξευγενίζει κάλλιον καί αὐτήν τήνκαθαράνέπιστήμην καί ποιειαὐτήν χρησιμωτέραν, έν φ ἄπλῶς γνώσις καί μελέτη, ὅσον μεγάλη καί ἄν εἶνε, σπουδαῖον ἰγαθόν δὲν δύναται νά παράγῃ, ὡς ποιούσαν τὸν ἀνθρωπὸν ἄπρακτον καί ἀπλοῦν ἰδεολόγον.

Ὁ ἄρμενικός συνδυασμός πράξεως καί ἐπιστήμης ἔδωκεν εις τοὺς ἐνδοξοὺς χρόνους τῆς Ἑλλάδος τὸν εὐτονον εκείνων καί μεγαλοεργότατον βίον, καί τὰ νέα δὲ σοφὰ ἔθνη διὰ τοιαύτης ἰρμονίας ἠδουαμόνησαν καί ὑλικῶς καί πνευματικῶς καί ὁσημέραι μᾶλλον τείνουσιν εις ὅσον ἐνεστι λογικωτέραν εὐζουξιν τῆς πράξεως καί θεωρίας.

Μετὰ μεγάλης δὲ εὐχαριστήσεως δλέπω ὅτι καί τό Παγκύπριον Γυμνάσιον τὸν χρωματισμόν τοῦτον ἐπιδιώκει, καί ἡ διοκοῦσα αὐτοῦ ἐπιτροπεία προσπαθεῖ καί ἕτερα πρακτικὰ μαθήματα νά προσθήσῃ.

Δια τῶν εἰρημίων δὲν εἶνε δὲ βεβαίως,

ὅτι λύεται τό ζήτημα τῶν πρακτικῶν σχολείων. Τούναντιον, αἰσθάνεμαι ἱκανῶς, καίπερ ξένος ὢν, ὅτι χώρα, εἰα ἡ Κύπρος, ἐξόχως υπό τοῦ Θεοῦ εὐνηθείσα εις παντοσίαν καί πλουσίαν παραγωγῆν, εἶνε κρῖμα νά μὴ ἔχη τὰς δεούσας τεχνικὰς καί βιομηχανικὰς σχολάς, ἵνα ἀναπτύξη τὸν πλοῦτον αὐτῆς καί πολλαπλασιάσῃ.

Ἄλλα τούτο εἶνε θέμα, περί οὗ δικαιούνται νά ὀμιλήσωσιν οἱ ἄρμυδοί, ἀφ' οὗ πρῶτον ἐξεύρωσι τὰ μεγάλα χρηματικά κφάλαια, ὅι' ὢν καί μόνων εἶνε δυνατόν νά γίνη λόγος περί σπουδαίων πρακτικῶν σχολῶν μετὰ πάντων τῶν ἰφοδίων καί τῆς τελείας διδασκαλίας ξένων γλωσσῶν.

Ἐγὼ ἰψάμην τοῦ ζητήματος τούτου ἐξ ἀνάγκης ν' ἀποδείξω ὅτι εἰ καί αἰσθανόμεθα τὰ πρακτικὰ σχολεῖα καί ἐπιείγοντα καί χρησιμώτατα εις τό ἔθνος υπό τε ὑλικήν καί πνευματικὴν ἐπόψιν, ἄλλ' ὅμως τήν ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ κλασσικοῦ Παγκύπριου θεωρῶ λάθος μέγα, εἰ μὴ καί ἀσύγνωστον.

Διότι καί ἄν ὑπεθέσωμεν, ὅτι δύνασθε διὰ τῶν χρημάτων τοῦ Παγκύπριου νά δημιουργήσῃτε ἄξιόν τι λόγου πρακτικόν σχολεῖον, πάλιν νομίζω ὅτι πρέπει νά σκέψῃτε μήπως ζητούντες νά ἀποκτήσῃτε ἑλληλεπόν τι ἀγαθόν, ἀπολακτικίζετε ἕτερον πολλῷ σπουδαίωτερον καί ὑπαναπλήρωτον.

Ἡ νομίζετε ὅτι εἰονόηποτε ὑλικόν ἀγαθόν ἰσοφαρίζει πρός τὰ ἀγαθὰ τῆς ἑλληνικῆς παιδείσεως, οἱ' ἡς ὁ μὲν πολυάρημος τῆς Κύπρου ἑλληνισμός, ὁ τοσοῦτον γλυκέως τῶν πατρίων ἐχόμενος λαμβάνει ὁσημέραι ὑψηλοτέραν συνείδησιν καί τοῦ παρελθόντος καί τοῦ μέλλοντος, μέγας δὲ ἄλλος πληθυσμός πρὸς ὃν ἐργεταί εις συνάφειαν ἡ Κύπρος, δύννται, ἐπ' ἀγαθῷ θεθαίως τοῦ ἑλληνισμοῦ, νά αἰσθανθῆ τήν πνοήν καί ἐπίδρασιν τῆς ἑλληνικῆς νήτευ;

Ἡ φρονεῖτε ὅτιαι προπαγανδικαὶ Σχολαί, ὡν τό μὲν πρακτικὸν καί γλωσσικόν μέρος εἶνε δέλεαρ πόνήριον, σκοπὸς δὲ ἡ μετάδοσις τῶν ἑθνικῶν καί θρησκευτικῶν ἰδεῶν, τό πρακτικόν ἀγαθόν θεωροῦσι πολυτιμώτερον;

Ἡ φιλοσοφικὴ παραίεσις τῶν πατέρων ἀφιλοσοφεῖτε μᾶλλον ἢ ἀναπνεῖτεσ δέον νά τύχη πολλῆς σκέψεως, ὡς διδάσκουσα ὅτι οὔτε τὰ ἄτομα οὔτε τὰ ἔθνη ζῶσιν ἐπ' ἄρῃ μόνον.

Κνί ἄν λοιπόν ἀρῶμεν τήν ὠραίαν διάπλασιν, ἡν ἡ κλασσικὴ παιδείσις δύναται νά παρέχῃ εις τήν Κύπρον διὰ τοῦ κλασσικοῦ Παγκύπριου, τό εκπαιδευτήριον τούτο καί ἑθνικῶς ἔχει ὀλωσ ἰδιόζουσαν σπουδαίότητα, εἶναί εκ τῶν ἐπικαιροτάτων ὀργάνων τοῦ ἑλληνισμοῦ καί ἀνήκει οὐχι μόνον εις τήν Κύπρον, ἄλλ' εις τό Πανελλήνιον.

Καί ἐντεῦθεν, κἄν πολλά Γυμνάσια ἐκλήπωσι: παρέχοντα θέσει εις πρακτικὰ σχολεῖα, ὅπ ρ ἐγὼ εὐχομαι ὁ: ὅσα εἶπομεν ἀνωτέρω, τό Παγκύπριον ὡς κέντρον μεγάλης δράσεως: οὐ μόνον λογικόν δὲν θά ἦτο ἄν ἐξείλεπεν, ἄλλα τούναντιον πρέπει νά ἰν:σχυθῆ μᾶλλον καί θεραπευθῆ.

Ταῦτα βεθαίως δὲν έχουσιν ἀνάγκην ν' ἰκούσασιν παρ' ἐμοῦ ἄνδρα: πεπαιδευμένο:, καί ἀκρῶς διὰ τοῦτο λυπούμαι μᾶλλον, ὅτι παραβλέπουσι τὰ ὀλεθρὰ ἀποτελέσματα ἄτινα θα προέκυπτον εκ τῆς ἰλαττώσεως τοῦ Παγκύπριου, καί έν φ ζήσοῦσι: τό ἀγαθόν τῆς πατρίδος τῶν, συνέστησαν πράξιν δυναμένην ν' ἀποθῆ ὀυστύχημα καί εις αὐτῆν καί εις τό ἔθνος.

Ἄν δὲ θελωμεν ν' ἀπαλλοτριώμεν τῆς πληθῶρος τῶν ἐπιτημόων, ἡ καταλλήλως μεθοδος δὲν εἶνε βεθαίως νά κλεισωμεν τὰ σχολεῖα εκείνα, ἐξ ὧν πηγαζουσι τὰ πνευ-

ματικὰ ἡμῶν ἀγαθῶ, έν πολλοῖς δὲ καί αὐτῇ ἡ πρακτικὴ ἐμπειρία.

Ἐκ πληθῶρος ἐπιστημονων καί θεωρητικῶν μαθητῶν ἑκασχον καί ὄλλα ἔθνη καί πάσχουσιν ἴτως ἐτι: ὄλλ' ἡ θεραπεία εὐρέθη ὅσον πρὸς τὰ κλασσικὰ ἴδρυσαν καί ἄλλα πρὸς τὸν πρακτικόν βίον τείνοντα.

Οὕτως ἐπραξαν οἱ Γερμανοί: πράξατε καί ὑμεῖς, καί θά ἴδῃτε ὅτι τό ποθεύμενον θά ἔλθῃ ταχύτερον ἢ ὅσον ἐπιθυμεῖτε: μὴ συμβουλεύεσθε ὅμως εις τήν Πατρίδα ὑμῶν ἐκείνο, ὅπερ δὲν ἐτολμησαν νά πράξωσι μεγάλοι λαοί, καίπερ ἔγοντες ἀνάγκην τῆς ἑλληνικῆς παιδείσεως: οὐχι: ὀυσιν ἡμεῖς, οὐδὲ συνδέσμενοι μετ' αὐτῆς ἰχωρίστως ὡς ἡμεῖς.

Φθίνεσθε ὅμως ὅτι εἶν σταθμῶμεν καλῶς τὰς ἀνυπελογίστους ὠρελείας, δ: παρέχει ἡ ἑλληνικὴ παιδείσις, καί μάλιστα τὰ έν ταῖς ἰσχατιαῖς τοῦ ἑλληνισμοῦ κέντρα.

Διότι ἄλλως: δὲν θά ἡκούμεν, ὅτι ἡ Κύπρος: δὲν ἔχει ἀνάγκην κλασσικοῦ Γυμνασίου καί ὅτι οἱ ἀνωτέρω: μαθητῶς ἐφ' ἰμενοι δύνανται νά εὐρωσιν αὐτήν έν τῇ μητροπόλει Ἑλλάδος: καί ταῖς Ἀθήναις.

Ἐγὼ ὅμως νομίζω, ὅτι ἄν ὁ ἑλληνισμός σπουδαίως θέλῃ νά γίνη, εἴτε πολιτικῶς εἴτε πνευματικῶς, κύριος τῶν χωρῶν ἐκείνων, δ: καλύπτουσι τὰ φύλλα τῆς ἰστορίας αὐτοῦ λογικόν εἶνε οὐχι: έν τῇ μητροπόλει Ἑλλάδος: μόνον καί ταῖς Ἀθήναις νά περιορίσῃ τήν ἰντασιν αὐτοῦ, ἄλλ' ἰστίας: τοῦ πνευματικοῦ καί ἑθνικοῦ βίου πρέπει νά δημιουργήσῃ καί έν ταῖς ἰσχατιαῖς.

Πόσον δὲ ἐπικαιρον κέντρον τοῦ ἑλληνισμοῦ εἶνε ἡ Κύπρος: έν μέσῳ χωρῶν καί λαῶν γνωριμωτάτων, καί πσίον πρόσωπον ὀφείλει νά διαδραματίσῃ καί δύναται, εἶνε εἰκοθεν αὐτόδηλον εις πάντας.

Ἐν λοιπόν ἰσχυρόν κλασσικόν σχολεῖον έν Κύπρῳ ἐπιβάλλεται ὑπ' αὐτῆς τῆς ἑθνικῆς ἀνάγκης, καί διὰ τοῦτο ἐλπίζω ὅτι οἱ τὲ ἰναντία συμβουλεύσαντες: ὀρμῶνενδένθ λυπηθῶσιν επί τῷ ὅτι ἡ περὶ διαλύσεως τοῦ Παγκύπριου γνώμη αὐτῶν ὑπ' οὐζενός Κυπρίου θά γίνη δεκτῆ, ὄλλα καί μᾶλλον θά εὐχρησθηθῶσιν έν ἴωσιπᾶνταςφιλοτιμουμένους: εἰ:υᾶλλον ἰνμεταβληθῶσι τῇ πατρίδα αὐτῶν εις φωτοδόλον τοῦ ἑλλη ἰσμῶ ἰστίας: διὰ τοῦ Παγκύπριου.

Ἐν Λευκωσίαι, 27 Μαρτίου, 1905.
ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ Ν. ΔΡΑΚΟΝΤΙΔΗΣ,
Καθηγητῆς τοῦ Παγκύπριου.

Η ΕΒΔΟΜΑΣ

ΠΙΒΑΗΤΙΚΗ ΑΝΑΓΚΗ

Ἡ κωδικοποίηση τῶν Κυπριακῶν Νόμων καί Ἐπιταγῶν—ἡτις διὰ εἰδικῶ νόμου ἰνατίθεται ὀσανοῦπω εις τὸν Ἀρχιδικαστήν Σέρ Ἰωσήφ Χίττινσον—ρίρει εις τό μέσον καί μίαν ἄλλην μεγάλην ἀνάγκην διὰ τήν Δικαιοσύνην καί τοῦ: λαιτουργούς αὐτῆς τοὺς ἰγνοούντας τήν ἀγγλικὴν—τήν μεταφρασιν τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἄνωτάτου Δικαστηρίου.

Ἡ ἰργασία αὐτῆ δὲν εἶνε από τὰ εὐκόλα πράγματα. Πρὶκειται περὶ 800 περίπου σελίδων, ὡν ἡ μεταφρασὸς βεβθαίως θά ἀνατεθῆ εις εἰδικούς καί ἐμπειρογς.

Ἄλλ' ἑάν πραγματοποιηθῆ, ὁ μεταφραστής θά συνόσῃ τό ὀνομα τοῦ ἀρρήκτως μὲ τήν ἰστορίαν τοῦ τόπου, ὡς καί ὁ Ἀρχιδικαστῆς τό ἰδικόν του διχ τήν κωδικοποίησιν. Τό ζήτημα συνιστῶμεν εις τήν μελέτην τῆς Κυβερνήσεως.

ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΣΤΟΛΩΝ

Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΕΓΓΥΣ

(Τηλεγραφήματα κατ' εὐθείαν ἐκ Λονδίνου.)

27 Ιαπων. εἰς τὸν Ἰνδικόν.
Λονδίνον, 8 'Απριλίου.

Ἡ «Σημαία τοῦ Λονδίνου πληροφoρεῖται ἐκ Σιγγαπούρης, ὅτι 27 πολεμικά τὰ ὅποια πιστεύεται ὅτι εἶνε Ιαπωνικά ἐθεάθησαν πλέοντα ἐξ ὀκτώμιλια μίλια νοτιοδυτικῶς τοῦ Πενάνγκ.

[Παρά τὸ βορρῖον στόμιον τοῦ πορθμοῦ Μαλάγας, ἐν τῷ Ἰνδικῷ Ὠκεανῷ.]

47 ῥωσικὰ πολεμικά.
Λονδίνον, 8.

Ὁ ἐν Σιγγαπούρη Ρέουτερ τηλεγραφεῖ, ὅτι τὸ ἀτμόπλοιο Ταρά ἀναφέρει ὅτι εἶδε τεσσαράκοντα ἐπτὰ ῥωσικὰ πλοῖα, 130 μίλια βορείως τῆς Σιγγαπούρης.

[Ἐν τῷ πορθμῷ τῆς Μαλάγας. Κατὰ ταῦτα εἰ δύο ἐχθρικοὶ στόλοι εὐρίσκονται ἀντιμέτωποι.]

Ἡ ναυμαχία ἐπίκειται.
Λονδίνον, 9.

Ὁ ἐν Πενάνγκ Ρέουτερ τηλεγραφεῖ ὅτι ἀτμόπλοια ἀναφέρουσιν ὅτι εἶδον καὶ τὰ ῥωσικὰ καὶ τὰ Ιαπωνικά πολεμικά ἐν τῷ πορθμῷ τῆς Μαλάγας. Ναυμαχία ἐπίκειται.

Κατάλογος τῶν ῥωσικῶν.
Λονδίνον, 9.

Κατὰ τὸν ἐν Σιγγαπούρη Ρέουτερ, ἡ μείρα τῆς Βαλτικῆς συνίσταται ἀπὸ ἐξ ὀθρηκτά, ἐνέα καταδρομικά, ἐκτὼ ἀντιτορπιλλικά, τρία τῆς Ἀμβουργοαμερικανικῆς γραμμῆς μεταβληθέντα εἰς ἀντιτορπιλλικά, καὶ τρία θηλοντικά.

Λονδίνον 10.

Ὁ ἐν Σιγγαπούρη Ρέουτερ τηλεγραφεῖ, ὅτι εἰς τὸν χθεσινὸν κατάλογον τῶν ῥωσικῶν πλοίων δὲν περιελήφθησαν αἱ σπουδαιόταται μίχιμοι μονάδες, ἧτοι ἡ ναυαρχὴς Κνιάζ Σουβαρόφ, Ἀλέξανδρος Β', Βοροδίος, μετὰ τῶν συμπληρωτικῶν αὐτῶν καταδρομικῶν καὶ ἀντιτορπιλλικῶν. Ταῦτα εἶνε ἄγνωστον ποῦ εὐρίσκονται.

Κινήσεις τῶν δύο ἐχθρῶν.
Λονδίνον, 10.

Ὁ Ἀντιναύαρχος Ἐνκίεστ, διοικῶν τὴν μοῖραν τῆς Βαλτικῆς, διήλθε παρὰ τὴν Σιγγαπούρη ἀτμόπλοιοῦ τι εἶδε χθὲς τὴν ὑπὸ τὸν Ἐνκίεστ μοῖραν ἠγκυροβλημένην 150 μίλια μακρὰν τῆς Σιγγαπούρης.

Τέσσαρα Ιαπωνικά πολεμικά ἐθεάθησαν παρὰ τὸ ἀκρωτήριο τοῦ Ἀρίου Ἰακώδου τὴν 7 Μαρτίου.

Ὁ Ροζδιεστβένσκυ καὶ τὰ θωρηκτά.
Λονδίνον, 11.

Μέρος τοῦ στόλου τῆς Βαλτικῆς εὐρίσκεται εἰς Μουντόκ τῆς Βάνκας. ὑποτίθεται δὲ ὅτι εἶνε ὁ Ροζδιεστβένσκυ μετὰ τῶν πλείστων θωρηκτῶν.

[Μουντόκ εἶνε λιμὴν τῆς νήσου Βανκας κειμένης εἰς τὰ νοτιανατολικά τῆς Σουμάτρας. Κατὰ ταῦτα ὁ

ῥωσικὸς στόλος διήλθε διὰ τοῦ πορθμοῦ Σουμάτρας, μετὰξὺ Σουμάτρας καὶ Ἰάβας, ἐνῷ ὁ Ιαπωνικὸς ἠύρισκετο πρὸς βορρᾶ, εἰς τὸ πορθμὸν τῆς Μαλάγας.]

Ἡ ναυμαχία ἤρχισε;
Λονδίνον, 12.

Ἀγγελλεται ἐκ Βαταβίας, ὅτι ναυμαχία ἤρχισε παρὰ τὰς νήτους Ἀνάμδα. Λεπτομέρειαι ἐλλείπουσι. Πέντε ὄλλανδικὰ πολεμικά ἦσαν παρὸντα.

[Αἱ νῆτοι Ἀνάμδα εὐρίσκονται εἰς τὴν Νοτιαν Σινικὴν Θάλασσαν, μετὰξὺ Κογγιναίας, Βορνέου, καὶ Σιγγαπούρης.]

Πεθανὸς τόπος ναυμαχίας.
Λονδίνον, 12.

Τὸ γαλλικὸν καταδρομικὸν Δεσκάρετ, πέντε τορπιλλοβόλα σταθμεύοντα εἰς τὸ ἀκρωτήριο Ἀγίου Ἰακώδου, καὶ αἱ κανονιοφόροι Ἀχέρων καὶ Στύξ ἀπέπλευσαν ἐκ Σαίγῶν ἵνα προστατεύωσι τὴν οὐδετερότητα τῶν γαλλικῶν ὑδάτων (εἰς ἀπόστασιν βολῆς τηλεβόλου ἀπὸ τῶν ἀκτῶν τῆς γαλλικῆς Κογγιναίας, ὅπου περιπλέουσι τὰ Ιαπωνικά πολεμικά.)

Τὰ Ιαπωνικά πολεμικά περιπλέουσι παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς Κογγιναίας.

Ποῦ ἀκριδῶς εἶνε οἱ Ῥῶσσοι
Λονδίνον, 13.

Τὸ ἀγγλικὸν πολεμικὸν Σάτλεη καταπλέουσα εἰς Σιγγαπούρη λέγει, ὅτι τὴν χαρτυγὴν τῆς χθὲς διήλθε πλησίον τοῦ στόλου τῆς Βαλτικῆς περιλαμβάνοντος καὶ ὅλα τὰ ἄωρηκτά, διευθυνομένου δὲ πρὸς βορρᾶ.

Λονδίνον, 13.

Φαίνεται ὅτι ὀλόκληρος ὁ στόλος τῆς Βαλτικῆς εὐρίσκεται τώρα εἰς τὰ περίε τῶν νήτων Ἀνάμδα.

Εἶδησις ἀπίθνος.

Τὸ Σάτλεη διήλθε πλησίον τοῦ στόλου τῆς Βαλτικῆς 550 μίλια βορειανατολικῶς τῆς Σιγγαπούρης. ἐπευθὲν ἡ ὀλλανδικὴ πληροφορία περὶ ναυμαχίας παρὰ τὰς νήτους Ἀνάμδα καθίσταται ὀυτπιστος.

Ναυμαχία δὲν ἔγενε.
Λονδίνον, 13.

Τὸ ἀτμόπλοιο «Νουβία» τῆς ἐταιρείας Πελίντουλαρ εἶδε τὸν στόλον τῆς Βαλτικῆς τὴν δευτέραν, 200 μίλια νοτιανατολικῶς τῆς Σαίγῶν, διευθυνομένου δὲ βορειανατολικῶς. Τοῦτο ἀναιρεῖ τὴν εἰρήσιν περὶ ναυμαχίας εἰς Ἀνάμδα.

Ἀγγλικὸς στόλος ἐν Γαλλίᾳ.
Λονδίνον, 12.

Ἐκτακτοὶ προετοιμασίαι γίνονται ἐν Βρέσττ (Γαλλικὸς ναύσταθμος εἰς τὰ ΒΑ. τῆς Γαλλίας) διὰ τὴν ὑποδοχὴν τοῦ Βρετανικοῦ στόλου. Τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον ἐψήφισεν ἀπερίφροτον πίστωσιν διὰ γεύματα, ὁ δὲ λαὸς διοργανῶναι ἰδιαιτέρας ἐορτάς.

Λονδίνον, 14.

Ἡ ἀγγλικὴ μοῖρα τοῦ Ἀτλαντικοῦ θά ἐπισκεφθῆ τὴν Βρέσττην κατὰ τὰς ἀρχὰς Ἰουλίου.

Οἱ σεισμοὶ τῶν Ἰνδιῶν.

Λονδίνον, 8 'Απριλίου.

500 Γκούρκας (Ἰνδοὶ στρατιῶται τοῦ ἀγγλικοῦ στρατοῦ) ἐφονεύθησαν κατὰ τὴν πτώσιν τῶν λιθοκτιστῶν στρατῶνων ἐν Δαρμαάλα, 71 δὲ λείπουσιν. Μίχρι τοῦδε εἶνε γνωστὸν ὅτι ἐφονεύθησαν ἐκεῖ 16 ἄγγλοι.

3 Ιεραπόστολοι ἀπωλέσθησαν ὑπὸ τὰ εἰρεπία τῆς Ιεραποστολικῆς οἰκίας ἐν Κάνγγα.

20,000 θύματα.

Λονδίνον, 13.

Τὸ ὀλικὸν τῶν θυμάτων ἐκ τῶν σεισμῶν τῶν Ἰνδιῶν εἶνε 20.000.

Λονδίνον, 12.

Ὁ βασιλεὺς Ἐδουάρδος ἐτηλεγράφησε θερμῶς εὐχαριστῶν τὸ Δημαρχεῖον τῶν Παρισίων διὰ τὴν συμπάθειάν του ἐπὶ τοῖς δυστυχήμασιν ἐκ τοῦ σεισμοῦ τῶν Ἰνδιῶν

Φρικῶδες δυστύχημα.

Λονδίνον, 9.

Ἡ πρόσοψις ὑπερμεγέθους δεξαμενῆς, κατασκευαζομένης ἐξωθεν τῆς Μαδρίτης, κατέπεσε σήμερον τὴν πρωίαν. Πιστεύεται ὅτι 400 ἄθρωποι ἐφονεύθησαν. Μίχρι τῆς 1.15μ.μ. ἐξήχθησαν 80 νεκροί.

ΑΠΟ ΤΟ ΕΠΑΡΧ. ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Ἐνδιαφέρουσαι δίκαι.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ τῆς δίκης περὶ τῶν δημοσίων ἀποχωρητηρίων τοῦ γυναικοπαζάρου, τῆς κινήσεως ὑπὸ τῶν ὀθωμανῶν γειτόνων κατὰ τοῦ Δημαρχεῖου μας ὡς ἀνεγράφομεν εἰς τὸ παρελθὸν φύλλον, ἐξεδόθη τὴν πρωίαν τῆς προχθὲς Πέμπτης.

Τὸ Δικαστήριον εὐρεν, ὅτι ὑπάρχει ὑπέρογκος βλάβη καὶ ὅτι τὸ μέρος ἐκεῖνο εἶνε βακουφικὸν καὶ δὲν δύναται νὰ χρησιμοποιηθῆ διὰ τοιοῦτους σκοπούς.

Κατεδίκασε τὸ Δημαρχεῖον νὰ ἄρῃ ἐκεῖθεν τὰ δημοσία ἀποχωρητήρια καὶ νὰ πληρώτῃ τὰ ἐξοδα τῆς δίκης.

Ἡ πληθώρα τοῦ νεροῦ.

Κατὰ τοῦ Δημαρχεῖου ἐκινήθη ἀγωγή ὑπὸ τῆς Ἐλένης Ἐφραϊμ ἐκ συνοικίας ἀγ. Κασσιανοῦ, δι' ἧς ζητεῖ ἀποζημιώσιν διὰ τὴν βλάβην ἣν ὑπέστη ἡ οἰκία τῆς ἐνεκα ἀφρόνου ροῆς τοῦ ὕδατος προελθούσης ἐκ θραύσεως τῶν σωλήνων.

Προχθὲς τὴν πρωίαν τὸ Δικαστήριον, ἐκ τοῦ προέδρου κ. Φ. Πάρκερ, καὶ τοῦ παρέδρου Ἰζὲτ ἐφένδη, μετὰ τῶν πραγματογνωμόνων καὶ διαδίκων μετέβη ἐπὶ τοιοῦ ὅπως ἐξετάσῃ τὴν βλάβην τῆς οἰκίας.

Ἐκ μέρους τῆς ἐναγούσης εἶνε οἱ δικηγόροι κ.κ. Σεβασλῆς καὶ Θεοδότου, ἐκ μέρους δὲ τοῦ Δημαρχεῖου εἶνε οἱ κ.κ. Πασχάλης καὶ Ἀρτέμης

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΒΙΔΔΩΛΦ

Ὁ ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ παρελθόντος Ἰανουαρίου παρεπιδημῶν ἐνταῦθα πρῶην Ἀρμολογίας μας Στρατηγὸς Βιδδῶλφ ἀναχωρεῖ ὀριστικῶς τῆς Νήσου μας τῆς 5 προσεχοῦς Μαΐου.

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΤΕΡΑΤΩΔΕΣ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ

Υποδούλωσις τῆς Μείσης Παιδείας.

Ἐξέγερσις τῆς Κοινῆς Γνώμης.

Τὸ νομοσχέδιον περὶ Μείσης Παιδείας, ὅπερ προκείται νὰ συζητηθῆ ὑπὸ τοῦ Νομοθετικοῦ Συμβουλίου ἐν τῶν ἐλίγων ἡμερῶν, προκαλεῖ ζωηρὴν τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κοινού, ἐφ' ὅσον μέχρι τοῦδε ἐγνωσθησαν τὰ περὶ αὐτοῦ.

Ἐνταῦθα παρέχομεν ἐκ μεταφράσεως τὰ κυριώτερα τῶν σημεία :—

Ἄρθρ. 5. Τὸ Διοικούν Σώμα, διὰ τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα τῆς Μείσης Παιδείας ἐν Λευκωσίᾳ, ὅ ἂν ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου του ὡς Προέδρου, τεσσάρων μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐκλεγμένων μεταξύ των, τῶν τεσσάρων ἰδρυτῶν οἵτινες ὄν ἀποτελοῦσι τὴν διευθύνουσαν ἐπιτροπείαν τοῦ Γυμνασίου τῆς Λευκωσίας, ἐξ ἑλλ. μελῶν τοῦ Νομοθ. Συμβουλίου ἐκλεγμένων ὑφ' ὅλων τῶν ἑλλ. μελῶν τοῦ Νομοθ. Συμβουλίου, δύο προσώπων ἐκ τῆς ἑλληνικῆς κοινότητος ἐκλεγμένων ὑπὸ τῶν ἑλλ. μελῶν τοῦ Νομοθ. Συμβουλίου, δύο προσώπων ἐκλεγμένων κατ' ἔτος ὑπὸ συνδρομητῶν τῶν τοιοῦτῶν σχολείων, καὶ ἐνὸς προσώπου διοριζομένου ὑπὸ τοῦ Μ. Ἀρμοστοῦ.

Πᾶσα κένωσις θέσεως ἕνεκα θανάτου ἢ παραίτησεως ἰδρυτοῦ δὲν θὰ ἀναπληροῦνται.

Ἄρθρ. 7. Τὸ Διοικούν Σώμα παντός ἑλλ. σχολείου Μ. Παιδείας ἐν ἄλλαις πόλεσιν ὅ ἂν ἀποτελεῖται ἐκ τοῦ Μητροπολίτου τῆς ἐπαρχίας ἢ τοῦ ἀντιπροσώπου του ὡς Προέδρου, καὶ τῆς διευθυνούσης ἐπιτροπείας ὡς ἀποτελεῖται κατὰ τὴν ψήφισιν τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 8. Διὰ τὴν κατ' ἔτος ἐκλογὴν τῶν δύο μελῶν τοῦ Διοικούντος Σώματος τῶν ἑλλ. σχολείων τῆς Μ. Παιδείας ἐν Λευκωσίᾳ συνέλευσις τῶν συνεισφερόντων οὐχὶ ὀλιγωτέρας τῶν δέκα λίρῶν εἰς τὰ εἰρημένα σχολεῖα θὰ συγκαληθῆ ὑπὸ τοῦ Προέδρου καθ' ὅρισμένην ἡμέραν. Ὁ πρόεδρος θὰ διευθύνῃ τὴν ἐκλογὴν καὶ θὰ λαμβάνῃ τὰς ψήφους καὶ ὅ ἂν ἀναφέρῃ τὸ ἀποτέλεσμα εἰς τὴν ἀμέσως ἐπομένην συνέλευσιν τοῦ Διοικούντος Σώματος.

Ἄρθρ. 10. Τὰ Διοικούντα Σώματα ὅ ἂν ἀποφασίζωσιν ἐφ' ὅλων τῶν ζητημάτων τῆς Μ. Παιδείας, θὰ συντάσσωσι κανονισμοὺς καθορίζοντας τὴν σειράν τῶν μαθημάτων καὶ τὴν πορείαν τῆς ἐκπαιδεύσεως, τὰ πληρωτέα δικαιώματα ὑπὸ τῶν μαθητῶν, καὶ τὰ καθήκοντα τῶν Διδασκάλων. Θὰ μεριμνῶσι περὶ τῶν σχολικῶν κτιρίων, θὰ διορίζωσι καὶ ἀπολύωσι τοὺς Διδασκάλους συμφώνως πρὸς τὰ συμβόλαια, θὰ ὀρίζωσι τοὺς μισθοὺς τῶν διδασκάλων ἐφ' ὅσον τὸ Ταμεῖον θὰ ἐπιτρέπῃ, θὰ εἰσκαύωσι καὶ ἀποφασίζωσιν ἐπὶ τῶν παραπάνω

κατὰ τῆς διευθύνσεως τῶν σχολείων.

Ἄρθρ. 11. Ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Διοικούντος Σώματος τὰ πέντε ὅ ἂν ἀποτελοῦσιν ἀπαρτίαν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Προέδρου.

Πολυκέφαλος ὕδρα.

Νομοσχέδιον περὶ Μείσης Παιδείας πρῶτην φορὰν ὑποβάλλεται εἰς τὸ Ν. Συμβούλιον.

Δὲν εἶνε δύσκολον πρᾶγμα νὰ παρατηρηθῆ τὸ ἀλλόκοτον τοῦ 5 ἄρθρου, ὅπερ διὰ τοῦ ἔγκου του προκαλεῖ—δὲν λέγομεν τί.

Δὲν θέλομεν νὰ εἰπῶμεν ὅτι ἡ διαχείρησις τῆς Μ. Παιδείας δὲν ἔχει τὴν σπουδαιότητά της, ἀλλ' εἰάν ἡ ἑλληνικὴ Κύπρος ἀντιπροσωπεύεται ἐν αὐτῷ τῷ Νομοθ. Συμβουλίῳ διὰ 9 μελῶν, δὲν βλέπομεν διατί νὰ ἔχωμεν ἀνάγκην 20 προσώπων διὰ τὴν διευθύνσιν ἐνὸς τῶν πολλῶν ἰδρυμάτων τῆς Κύπρου.

Τοσση πολυμέλεια θὰ κατῆντα πολυκέφαλος ὕδρα, καὶ θὰ ἐβλαπτε μάλλον παρά θὰ ἐξυπηρετεῖ τὰ τοῦ Γυμνασίου.

Πέντε ἢ τὸ πολὺ ἑξ μέρη εἶνε πᾶν ὅ, τι πρέπει.

Ὁ δὲ τρόπος τοῦ καταρτισμοῦ τοῦ Σώματος εἶνε τόσον τερατώδης ὥστε νὰ ὀμιλῆ ἐναντίον τουμόνος. Διὰ τοῦτο θεωροῦμεν περιττὸν νὰ κάμωμεν λόγον περὶ τῶν ἄλλων σημείων, παρατηροῦμεν δὲ μόνον ὅτι ὁ φορολογούμενος λαὸς, εἰ γονεῖς τῶν μαθητῶν, καὶ πᾶς ἄλλος ἐκ τῶν πεφωτισμένων πολιτῶν—δηλαδὴ πάντες ἐκεῖ οἱ οἵτινες ἔχουσι λόγον καὶ καθήκον νὰ ἐνδιαφέρωνται—ἀποκλείονται τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐκλέγειν, ἂν δὲν πληρῶνουν 10 λίρας κατ' ἔτος!

Ἐν γένει, εἶνε νόμος δίδων ψῆφον μόνον εἰς τὴν πλουτοκρατίαν, ἀντιβαίνων δὲ ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὰς ἀρχὰς λαοῦ δημοκρατικωτάτου ὡς ὁ ἰδικός μας.

Ὁ συντάκτης τοῦ νομοσχεδίου ἠδύνατο ν' ἀπεβλέψῃ, ὡς πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῆς Ἐπιτροπείας, εἰς τὸν κανονισμὸν τῶν Σχολείων μας, ὅστις ἐλειτούργησεν ἀρίστα καὶ ὅστις συνέτεινεν εἰς τὴν ἰδρυσιν τοῦ Γυμνασίου.

ἄ περ ἄ ο η ς

Ὅσα ἐκ τῶν αἰρετῶν μελῶν ἠρωτήσαμεν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου μᾶς ἐξεφράσθησαν μετ' ἡμετέραν ἀγανάκτησιν κατ' αὐτοῦ. «Ἐἶνε τερατώδες νομοθέτημα, ὅμοιον τοῦ ὁποίου οὐδέποτε ἡ Κυβέρνησις εἰσήγαγε» μᾶς εἶπεν ἐν τῶν αἰρετῶν μελῶν. Δυστυχῶς ἐξ ὑπάρχει καὶ ἡ γνώμη ὅτι τὸ νομοσχέδιον ἐσχεδιάσθη εὐτῶ μετ' ἡμετέραν νὰ διαιρεθῆ ἡ ἑλληνικὴ κοινότης.

Τὰ αἰρετὰ μὲν ἡ θὰ τὸ πολεμήσωσιν, ὡς μᾶς εἶπον, προτείνοντα τὴν παραπομπὴν εἰς ὑπεπιτροπήν. Θὰ προτείνωσι δὲ ὅπως ἡ ἐπιτροπεία τοῦ Γυμνασίου εἰε τὸ πολὺ δακτυμελής, ἐκλεγμένη ἀπασα ὑπὸ τῶν πολιτῶν τῆς Λευκωσίας, μετ' ἐπιτήδεια, καὶ ὑπόλογοι πρὸς τὴν κοινότητά.

ΟΙ ΜΙΣΘΟΙ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΩΝ

Κατ' ὡς πρὸς ἀποφασισμὸν, ἡ Κυβέρνησις ἀπεφάσισεν ἐριστικῶς νὰ ἀυξήσῃ τοὺς μισθοὺς τῶν ἰθαγενῶν δικαστῶν.

Περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ὡς ἐπιθυμοῦνται οἱ ἀναγνώσται μας ἐκ τῶν Πρακτικῶν, ἐγένετο πολὺς λόγος ἐν τῷ Νομοθετικῷ.

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ ΙΧΝΟΣ

ἤρχισεν ἡ κατεδόφισις καὶ τοῦ τελευταίου ἰχνου τοῦ Παλαιοῦ Σεραγεῖο Λευκωσίας, ὅπερ ἐπὶ τόσον καιρὸν ἐκρέματο ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῶν διαβατῶν. Ἦδη περίξ τοῦ Διοικητικοῦ καὶ Δικαστικοῦ μεγάρου—ἐπερ ἀντικατέστησεν τὴν παλαιὰν ὁ Ὄξαι—θὰ κτισθῆ περιβολὸς κιγκλιετός.

Τι λέγει ὁ κ. Τσομπερλάου τῆς Κυρηνείας ;!

ΑΠΟ ΤΟ ΤΡΙΚΩΜΟΝ

Ἡ 25 Μαρτίου.

Ἐκ Τρικώμου μᾶς γράφουν, ὅτι ἡ ἐθνικὴ ἑορτὴ ἐωρτάσθη ἐφέτος μετὰ ἐνθουσιασμῷ μεγαλητέρῳ ἢ ἄλλοτε. Μετὰ τὴν δεξιολεσίαν καὶ τὴν ἐκφώνησιν τοῦ πανηγυρικοῦ, τὸ πλῆθος μετ' ἡ σημαίαν ἐν συνεδίᾳ μαθητῶν καὶ μαθητριῶν ἀδόντων θύρια συνεκεντρώθη πρὸ τοῦ Ἀναγνωστηρίου «Νέος Αἰὼν.» ὅπου ἀπηγγέλθησαν «ἡ ἑλληνικὴ σημαία» καὶ τοῦ Κόκκου «ἡ 25 Μαρτίου.» μετ' ὅ τὸ πλῆθος ἐζητωκραύγασεν ὑπὲρ τῶν Βασιλέων μᾶς καὶ τῆς ἐνώσεως. Τὸ ἑσπέρας ἡ ἀγορὰ καὶ τὸ ἀγνώστῃσιον ἦσαν φωταγωγημένα.

Ἐναρξίς θερισμοῦ.

Ὁ θερισμὸς τῆς κριθῆς ἀρχεται ἀπὸ τῆς προσηχοῦς ἐβδομάδος. Ἡ ποσότης τῆς ἐγείτεινης ἐσοδείας εἶνε κατωτέρα τῆ περυσινῆς μεγάλης, ἀλλ' ἡ ποιότης εἶνε ἀνωτέρα ἐκείνης. Ὁ θερισμὸς τῆς κριθῆς ἤρχισεν ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἐβδομάδος εἰς τινα μέρη τῆς ἐπαρχίας Λάρνακος.

—Παράπονα κατὰ τῆς ἀτυνομικῆς ἀνεπαρκείας διαβιβάζονται πάλιν ἐκ Τρικώμου, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπιστῶμεν τὴν προσοχὴν τοῦ κ. Ἀρχιαστυνομένου.

—Ἡ ἐκ Καρπασίας μεταθέσις τοῦ Μουδέρου κ. Α. Παρασκευᾶ ἐλύπησεν ὄλην τὴν ἐπαρχίαν, ἥτις στερεῖται οὕτω ὑπαλλήλου εὐπροσηγορικοῦ καὶ δραστηρίου.

Ἡ ΔΕΚΑΤΗ ΕΝ ΜΕΣΑΟΡΙΑ

Εἰς Προστειὸν Μεσαορίας ἤρχισεν ἡ εἰκοδομὴ κυβερνητικῶν ἀποθηκῶν διὰ τὴν δεκάτην. 20 χωρὰ ἐξ ὧν μέχρι τοῦδε μετέφεραν τὴν δεκάτην των εἰς τὰς ἀποθήκας Λάρνακος, θὰ τὴν μεταφέρωσιν εἰς τὸ ἐξῆς εἰς τὰς ἀποθήκας Πραστειοῦ. Μεταξὺ τῶν χωρῶν τούτων εἶνε καὶ τὰ Πραστειόν, Ἀσσια, Βατηλῆ, Κοντέα, Λύση, Λευκόνικον.

20,000 ἀγῶν ἐφορτάθησαν ἐν Λάρνακι τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα ἐπὶ τοῦ ὀγκυλικῶ ἀγοπλίου δι' Αἴγυπτον, πλὴν ἄλλων διαφόρων προτιόντων.

Ο Μ. ΑΡΜΟΣΤΗΣ ΕΙΣ ΚΑΡΠΑΣΙΑΝ

Τὸ προσεχές Σάββατον ὁ Μ. Ἀρμοστής ἀναχωρεῖ διὰ περιουσιαστικῆς ἐπιπέρας ἐπὶ τὴν ἐπαρχίαν Καρπασίας.

Τῇ προσεχῇ Κυριακῇ εἶνε τὸ Πάσχα τῶν διαμαρτυρουμένων, καὶ τῆς διακοπῆς ταύτης θὰ ἐπωφεληθῇ ὁ Μ. Ἀρμοστής διὰ τὴν Καρπασίαν. Ἐάν δὲ δὲν λήξωσιν αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς μέχρι τοῦ προσεχοῦς Σαββάτου, θὰ ἐπαληθῶσι πιθανῶς τὴν Δευτέραν τοῦ ἑωμέα.

ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ ΑΤΜΟΠΛΟΙΟΝ

Τὸ Κυπριακὸν ἀτμόπλοιον Λάρνακος δὲν δύναται νὰ φέρῃ ἄλλην σημαίαν πλὴν τῆς τουρκικῆς, ἐνεκα τῆς κυριαρχίας τῆς Τουρκίας ἐπὶ τῆς Κύπρου. Διὰ τὴν κατορθωθῆν ὅμως ὥστε νὰ φέρῃ τὴν σημαίαν μας, τὸ ἀτμόπλοιον θ' ἀγορασθῇ ἐπ' ὀνόματι Ἕλληνας ὑπηκόου.

Συνέλευσις τῶν μετόχων θὰ συγκροτηθῇ ἐν Λάρνακι τῇ αὐριον Κυριακῇ 10 π.μ. ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου τῆς ἀγορᾶς τοῦ ἀτμοπλοίου.

Κατὰ τὸν νόμον, ἵνα τὸ ἀτμόπλοιον ἔχει ἑλληνικὴν σημαίαν πρέπει τὰ 51 0/0 τῶν μετοχῶν νὰ τὰς κατέχωσιν ὑπήκοοι Ἕλληνας. Ἢδὴ ἐκ τῶν πωληθεισῶν 930 μετοχῶν τὰς 350 κατέχουσιν Ἕλληνας ὑπήκοοι, ἀλλὰ δὲνεῖνε δύσκολον αἱ ὑπολειπόμεναι μέχρι τοῦ 51 0/0 120 μετοχαὶ νὰ περιέλθωσιν εἰς Ἕλληνας ὑπηκόους, καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο θεωρεῖται λελυμένον.

Τὸ μόνον ὅπερ ἀπομένει τώρα εἶνε ἡ ἐξπραξίς, καὶ ἡ μετάβασις τῶν κ.κ. Δημοκριτοῦ καὶ Πιεθῆ πρὸς ἀγρᾶν τοῦ ἀτμοπλοίου εἰς Τεργέστην, Ἰταλίαν καὶ κατόπιν εἰς Ἀγγλίαν.

Τὸ ἀτμόπλοιον Λεμεσοῦ.

Τῇ αὐριον Κυριακῇ ἐν Λεμεσῷ συνέρχονται εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ κ. Χ. Σώζου οἱ μέτοχοι τοῦ ἀτμοπλοίου Λεμεσοῦ ὅπως ἐκλέξωσι τὸ Δ. Συμβούλιον.

ΔΙΚΑΙ ΛΙΒΕΛΛΩΝ

Καταδικη εἰς 3 μηνῶν φυλάκισιν

Τὴν Τρίτην τὸ Ἐπαρχιακὸν Δικαστήριον Λευκωσίας ἐξέδωκε τὴν ἀπόφασίν του ἐπὶ τῶν δικῶν λιβέλλου, κινήσειων ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Σιακαλλῆ δικηγόρου καὶ βουλευτοῦ, κατὰ τῶν Ν. Καταλάνου καὶ Π. Μιχαηλίδου ἐκδοτῶν τοῦ «Εὐαγόρα», ὡς καὶ ἐπὶ τῶν δικῶν μεταξὺ Ν. Καταλάνου κατὰ Γ. Σιακαλλῆ καὶ Γ. Νικοπούλου ἐκδοτῆς «Φωνῆς τῆς Κύπρου».

Ὁ Πρόεδρος κ. Φ. Πάρκερ, ἀπαγγέλλων τὴν ἀπόφασίν του, ἔκαμε γενικὰς τινας παρατηρήσεις ἐπὶ ὅλων τούτων τῶν δικῶν.

Εἶπεν, ὅτι οἱ συντάκται ἐφημερίδων καὶ ἔλοι οἱ ἐπὶ τὴν δημοσιογραφίαν ἀσβολούμενοι ἔχουσιν πλήρη ἐλευθερίαν νὰ συζητοῦν, νὰ ἐπικρίνουν, καὶ νὰ σχολιάζουσι διὰ τὰ ζητήματα τοῦ τόπου.

Ὅταν δὲ δημοσιογράφοι τυγχάνουν νὰ εἶνε καὶ βουλευταί, ἐπελθόντες ἀπαξ

εἰς τὴν δημοσιογραφικὴν ἀγῶνα οὐδόπως πρέπει νὰ παραξενεύωνται ἂν λαμβάνουν ἐνίοτε ραπίσματα παρὰ τῶν ἀντιπάλων ἢ παρ' ἐκείνων οἵτινες δὲν συμφωνοῦν μαζὶ τῶν. Τοῦτο ἀπορρέει ἐκ τῆς φύσεως αὐτοῦ τοῦ ἐπαγγέλματος.

Ἐάν τὰ δύο μέρη περιωρίζοντο εἰς τοῦτο, τὸ Δικαστήριον θὰ εὑρίσκειν ὅτι ὑπάρχει «δοῦναι καὶ λαβεῖν» καταλήγον εἰς ἰσολογισμόν, καὶ δὲν θὰ εὑρίσκειν ὅτι ὑπάρχει ἔγκλημα κατὰ τὸν νόμον.

Ἄλλ' ὅσον καὶ ἂν εἶνε σφοδρὰ ἡ διένεξις δὲν πρέπει νὰ καταλήγῃ εἰς βαρεῖας πρωτοπικὰς ἀντεγκλήσεις. Τοῦτο δὲν θὰ ἐπιτρέψῃ τὸ Δικαστήριον. «Δὲν θὰ ἐπιτρέψωμεν νὰ σύρουσιν εἰς τὸν βορβορον τὸν ἀτομικὸν καὶ οἰκογενειακὸν βίον τοῦ ἄλλου. Τρία δὲ ἐκ τῶν πέντε ἀρθρῶν δι' ἃ κατηγορεῖται ὁ «Εὐαγόρας» περιέχουν πικρὰς ὑπαινιγμοὺς περὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου τοῦ κ. Γ. Σιακαλλῆ καὶ τῆς γυναικὸς του. Τοῦτο θεωροῦμεν ἀδίκαιολόγητον.»

Τὸ Δικαστήριον καταδικάζει τὸν συντάκτην τοῦ «Εὐαγόρα» Ν. Καταλάνου διὰ τοὺς τρεῖς τούτους λιβέλλους εἰς πέντε μηνῶν φυλάκισιν, ἀπαλλάττει ὁμοίως τὸν ἐκδοτὴν Π. Μιχαηλίδου πάσης κατηγορίας, δὲν παραχωρεῖ οὐδ' ἕνα δίκην εἰς τὸν ἐνάγοντα.

Διὰ τὰς τρεῖς κατηγορίας τοῦ Ν. Καταλάνου κατὰ Γ. Σιακαλλῆ καὶ Γ. Νικοπούλου τὸ Δικαστήριον ἀπεφάνηκε ὅτι δύο ἐκ τῶν ἀρθρῶν ἐν τῇ «Φωνῇ» περὶ τοῦ Ν. Καταλάνου περιέχουν λιβέλλους. Ἄλλ' ἐπειδὴ οἱ κύριοι οὗτοι πρῶτην φορὰν ἐμφανίζονται ἔνοχοι τοιαύτης ὑποθέσεως, κατὰ τὴν ἀρετήριαν πάσης λιβελλογραφίας τὸ Δικαστήριον τοῦτο ἐφάνη ἐπιεικὲς, ὡς, κατὰ τοὺς πρώτους ὑπὸ τοῦ Ν. Καταλάνου γραφέντας λιβέλλους, ὁ αὐτὸς καταδικάζει τοὺς κ.κ. Γ. Σιακαλλῆν καὶ Γ. Νικοπούλου εἰς τετάρτων λιρῶν πρόστιμον ἕκαστον.

Διὰ μίαν κατηγορίαν τοῦ κ. Κ. Πζυλίδου κατὰ τοῦ «Εὐαγόρα» τὸ Δικαστήριον κατέδικατε τὸν συντάκτην Ν. Καταλάνου εἰς δέκα λιρῶν πρόστιμον, τὸν δὲ ἐκδοτὴν ἀπήλλαξε.

Μετὰ τὴν ἐκδοσίν τῆς ἀποφάσεως, ὁ καταδικαστὴς εἰς πέντε μηνῶν φυλάκισιν συντάκτης τοῦ «Εὐαγόρα» Ν. Καταλάνου ὠδηγήθη ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας εἰς τὰς Κεντρικὰς Φυλακὰς.

ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΝ ΠΕΡΙ ΕΟΡΤΩΝ

Τὴν προχθὲς Τετάρτην συζητήθη ἐν τῷ Νομοθετικῷ Συμβουλίῳ καὶ τὸ Νομοσχέδιον τοῦ κ. Κυριακίδου περὶ τῶν ἑορτασίων ἡμερῶν ὅπερ ἐδημοσιεύσαμεν.

Μετ' ἱκανὴν συζήτησιν τὸ νομοσχέδιον ἀπερρίφθη διὰ ψήφων 14 κατὰ 5. Οἱ ψηφίσαντες ὑπὲρ αὐτοῦ ὡς ἐτροποποιήθη εἶνε οἱ Μ. Κιτίου, Κυριακίδου, Πιερίδου, Θεοδοῦ, καὶ Σώζου. Ἴσως λεπτομεροῦς πρακτικὰ τῆς συζητήσεως δημοσιεύσωμεν εἰς τὸ προσεχές.

ΜΙΚΡΑ ΝΕΑ

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Νήσου, Σέρ Τω-σὴρ Χίττινσον, πιθανῶς ἀναχωρεῖ ἐπ' ἀδείαν ἀντικαθιστάμενος ὑπὸ τοῦ ἐφέτου κ. Τζούζερ, ἀντικαθιστάμενος τούτου ὑπὸ τοῦ Προέδρου Δικαιοῦ Λευκωσίας κ. Φ. Πάρκερ.

Διὰ τῆς χθεσινῆς εὐκαιρίας ἀνεχώρησεν εἰς Λονδίνον, ὅπου θὰ διαμείνῃ περὶ τοὺς ὀκτώ μηνας, ὁ ἀγαπητὸς μας φίλος κ. Ζήνων Ι. Ζηχαριάδης, δικηγόρος, χέρον εὐρυτέρων μελετῶν. Οἱ πολυπληθεῖς τοῦ φίλου τὸν ἀπεχαιρέτησαν μετ' ἐγκαρδίων ἐκδηλώσεων.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἀποικίων ἔστειλε γράμμα πρὸς τὸν κ. Γασπάρ Ἀμυραγίαν, ἐν τῷ ὁποίῳ γράρει ὅτι ὁ διορισμὸς αὐτοῦ ὡς Βοηθοῦ τοῦ Δικηγόρου τοῦ Στέμματος γίνεται ὅπως ἡ Κυβέρνησις ἀνταμείψῃ κατ' ἐλάχιστον τὸς πολυεταῖς καὶ πολυτίμους ὑπηρεσίας τοῦ πρὸς τὴν διοίκησιν τῆς Κύπρου ἀπὸ εἰκοσιπενταετίας.

Ὁ κ. Γ. Α. Σιακαλλῆς μετετίθη ἐκ τοῦ τηλεγραφίου Πίφου εἰς τὸ ἐν Λευκωσίᾳ, προβιβαζόμενος ἀνταξίως τῆς ὀραστηριότητός του.

Ἀνεχώρησε χθὲς οἱ Ἀλεξάνδρειαν ὁ κ. Κ. Σιακαλλῆς, ἀντιπρόσωπος τῆς γνωστῆς Τραπεζικῆς Ε. Μαλίδου, ἐπαναρχόμενος πάλιν διὰ τῆς προσεχοῦς εὐκαιρίας.

Τὸ ἀπόγευμα τοῦ παρελθόντος Σαββάτου ἐγένοντο εἰς τοπεθεσίαν πρὸς τὸν Τράχων ἀθλητικὰ διαγωνίσματα μεταξὺ τῶν μαθητῶν τῆς ἀγγλικῆς σχολῆς Λευκωσίας, παρουσία τοῦ Μ. Ἀρμοστοῦ, τῆς Λαζίδου Κίγης Χίρμαν, καὶ ὅλης ἐν γενεῇ τῆς ἀγγλικῆς πραικίας. Εἰς τοὺς μικροὺς νικητὰς ἔωσαν τὰ θραβεῖ ἡ Λαζίδου τοῦ Ἀρμοστοῦ. Ὁ Μ. Ἀρμοστής μετὰ τῆς οἰκογενείας τοῦ ἐφθασεν ἐπὶ τόπου διὰ τοῦ αὐτοκινήτου αὐτοῦ, πρῶτην φορὰν χρησιμοποιοῦντος.

Ἡ Λευκωσία ἐπέθεσε τὸ παρελθὸν Σάββατον μίαν τῶν σθεναροτέρων δεσποινῶν τῆς, τὴν Ἑλένην Σ. Μαρκίδου, ἐποθνοῦσαν εἰς τὴν προχωρημένην ἡλικίαν τῶν 75. Κατὰ τὴν κηδείαν ἐν τῷ ναῷ Τριπύτου ἐχαρασσάται ὁ Πενιερῶτατος Κυρηνεῖας, ὅστις ἔκαμεν ἐμίλιαν κατανυκτικὴν τάτην. Ἡ μακαρίτις ηὐτόχρησε νὰ ἴδῃ περὶ ἐκείνην πολυμελῆ οἰκογένειαν μὲ πλήρη ἐκτίμησιν τῆς κοινωνίας μας, καὶ θαθὺν τὸν γενικὸν σεβασμὸν πρὸς αὐτὴν διὰ τὰς ἀρχαῖκας τῆς ἀρετᾶς. Πρὸς τοὺς οἰκείους αὐτῆς ἀπευθύνομεν ἐκ καρδίας συλλυπητήρια.

Ἰδρῆθη καὶ ἕτερον Ἀναγνωστήριον ἐν Μήρρου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ὁμόνοια» ἐλπίζεται δὲ ὅτι διὰ τούτου θὰ ἐπανέλθῃ ἡ διαταραχθεῖσα ὁμόνοια ἐν τῇ προοδευτικῇ κωμοπόλει.

Περὶ ἐπὶ ἐν Λευκωσίᾳ ὁ κ. Α. Σταματάκης, περιδεῶν ἀντιπρόσωπος τῆς Τραπεζικῆς «Ἐμμ. Γοθανῶν» ἐν Ἀλεξάνδρειᾳ.

Μετὰ γράφου ἐξ Ἀχυρίτου ὅτι ἡ ἑθνικὴ μας ἐργὴ ἐωράσθη μετὰ μεγάλης ζωηρότητος. Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν οἱ μαθηταὶ φέροντες ἑλληνικὰ σήματα καὶ τεταγμένοι κατὰ τετράδας, προπορευομένου επικεφαλῆ μετὰ τὴν σημαίαν μας, ὠδηγήθησαν εἰς τὸν ναὸν ὅπου ἐψάλη κατανυκτικὴ ὁδολογία. Ὁ ἐκ Κυθραίας διδάσκαλος κ. Μιλτιάδης Ν. Κυριακίδης ἀπήγγειλε τὸν πανηγυρικόν, καὶ θερμαί ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τῆς ἐνώσεως ἀντήχησαν. Τὸ ἄσπερς οἱ μαθηταὶ λαμπαδηροῦντες παρήλασαν διὰ τοῦ χωρίου, ἄδοντες ἐνθουσιώδη ποήματα.

Ἐξ Ἀθηνῶν μᾶς ἀνγγέλλεται ἡ ἐκδοσις «Ἐφημερίδος τῶν Ἐίων Γλωσσῶν» ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Ι. Καλοδίκη.

Η ΒΟΥΛΗ

Τὸ Περὶ Ἀρχαιοτήτων Νομοσχέδιον.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 28 ΜΑΡΤΙΟΥ

Προεδρία Ἀρμостоῦ.

Ἀναφορὰ ἐκκλ. σωματείων.

ΑΡΧΙΓΡΑΜ. Καταθέτει ἀναφορὰν διαφορῶν ἐκκλησιαστικῶν σωματείων δι-σματοςμενῶν κατὰ τῆς καταναγκαστικῆς συνεισοφῆς ὑπὲρ τῆς Π' αἰθείας.

Αἰ ἀρχαιότητες.

Δ. τοῦ ΣΤΕΜ. Εἰσάγει τὸ περὶ Ἀρχαιοτήτων νομοσχέδιον. Κατὰ τὸ πέρυσιν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ ἀρχαιοτήτων τὰ ἐντ. μέλη διεφώνησαν ὡς πρὸς τὸ ἂν ἔπρεπε νὰ δοθῇ τὸ δικαίωμα εἰς τὰ ἐπιστημονικὰ σωματεία νὰ λαμβάνωσιν ἀρχαιότητας μετὰ τὰς ἀναγκαφάς. Τα ἐντ. μέλη εἶχον δηλώσῃ ὅτι τοιοῦτο δικαίωμα ἔπρεπε ν' ἀφαιρηθῇ, καὶ δὲν θὰ ἐψήφισον εὐδένα νομον παρέχοντα αὐτό. Ἡ δὲ Μ. Ἀρμοστής συναινεῖ ν' ἀφαιρηθῇ τὸ δικαίωμα τοῦτο.

Προτείνει τὴν ἀπάλειψιν τοῦ 49 ἄρθρου, καθ' ὃ ἡ Ἐπιτροπία τοῦ Μουσείου δύναται νὰ δανειζέται παρὰ τῶν Δανειστικῶν Ἐπιτροπῶν. Ὁ Ἰπουργὸς διὰ γράμματος σταλέντος διὰ τοῦ τελευταίου ταχυδρομείου πρὸς τὸν Ἀρμοστήν ἐζήτησε τὴν ἀπάλειψιν ταύτην, καθὼς θέλει νὰ περιορίσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐπιζομένων παρὰ τῶν Δ. Ἐπιτροπῶν.

Ἀναφέρει τὰς δυσκολίας περὶ τὴν δι-αδικασίαν ἕνεκα τῶν ἀοριστιῶν τοῦ ἰσχύοντος ἐθνομ. νόμου. Ἐνῶ τὸ παρὸν νομοσχέδιον εἶνε ἀπηλλαγμένον διφορουμένων, ἔτυχε δὲ εὐρείας μελέτης ἐκ μέρους τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ ἀρχῶν, ὡς καὶ τῶν ἐντ. μελῶν τοῦ Νομοθετικοῦ.

ΑΡΧΙΓΡΑΜ. Ἰπποστηρίζει τὴν ἀνάγκωσιν.

ΦΡΑΓΚΟΥΔΗΣ. Ἐνίσταται κατὰ τῆς ἀ' ἀναγνώσεως, ἀγορεύει δὲ ἐπὶ μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν. Τὸ νομοσχέδιον κωλύει αὐστηρῶς τὴν ἐξαγωγήν ἀρχαιοτήτων, ἀπαγορεύει ἀνασκαφὰς ἀνευ ἀδείας, καὶ προνοεῖ περὶ συντηρήσεως τῶν ἀρχαιοτήτων ἐν Μουσείῳ· ἀλλ' εἶνε ἀνάγκη νὰ φησῶσιν καὶ αἱ ποιναὶ τῶν παραβατῶν ὡς πρὸς δὲ τὴν ἰδρυσιν τοῦ Μουσείου ἔρχει ν' ἀναγραφῇ ποσὸν τι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν. Τὸ νομοσχέδιον χωρεῖ μέχρι τοῦ νὰ περιορίσῃ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀτόμου. Εἶνε δὲ δρακόντειοι αἱ ποιναὶ αἱ ἐπὶ τῷ 18 ἄρθρῳ, ἧτοι 50λ. πρόστιμον ἢ 6 μηνῶν φυλάκισιν ἢ καὶ τὰ δύο ἄνω διὰ τὸν ἐπιχειροῦντα ἀνασκαφὰς ἀνευ ἀδείας· ἴσως διὰ τοῦτον δὲν εἶνε ὑπερβολικαί, ἀλλὰ διὰ τὸν ἀγοράζοντα ἀρχαιότητας, προελθούσας ἐξ ἀνασκαφῶν ἀνευ ἀδείας, εἶνε ὑπερβολικαί. Ἰπποβολικὴν θεωρεῖ καὶ τὴν διάταξιν καθ' ἣν πᾶν ἄστυν. ὄργανον δύναται νὰ ἐρευνᾷ πάντα ταξιδεύοντα, ἐὺ λόγως ὑποπευόμενον ὅτι μεταφέρει ἀρχαιότητας.

Κηρύττεται κατὰ τοῦ νομοσχεδίου ὡς δημοτικῶδ, ἐπιβάλλοντος πρόστιμα, καὶ στέρησιν τῆς προσωπικῆς

ἐλευθερίας. Ὁ πρῶτον ἄρμοστής Σερ Ἐρρίκος Βούλευρ ἐσχηματίσε Μουσείον ἐν Κύπρῳ ἀνευ νόμου τινός, συνέστητέ δὲ καὶ ἐπιτροπείαν ἐξ εἰδικῶν, κοινὰ πρῶτον τὸ Μουσεῖον ἂν δὲν συνέβαινε ν' ἀναχωρησῇ ὁ ἰδρυτής του.

Τὸ παρὸν νομοσχέδιον ἐρίζει ὅπως εὖς θρησκευτικαὶ λειτουργοί, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ὡσιν αὐτοδικαίως μέλη τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Μουσείου, ἐνῶ καθε ἄλλο ἴσως θὰ γνωρίζουν παρὰ ἀρχαιολογίαν.

ΝΤΕΒΡΗΣ. Ἐφ. Ἐνίσταται ὡσαυτως κατὰ τῆς ἀναγνώσεως τοῦ Νομοσχεδίου. (Γίνεται ψηφοφορία καὶ μονον ὁ κ. Φραγκοῦδης καὶ ὁ Ντεβρὴς ἔφ. ψήφισον κατὰ τῆς ἀ' ἀναγνώσεως.)

Ἀρχεται ἡ κατ' ἄρθρα συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου, καὶ ψηφίζονται τὰ 4 πρῶτα κατόπιν εὐσιμῶν τροποποιήσεων τὰς ὁποίας ὑπεβάλλουσι τὰ αἵρετα μέλη καὶ παραδέχεται ἡ Κυβέρνησις.

Ὡς πρὸς τὴν ἔκτασιν τοῦ ὀρισμοῦ Ἀρχαία Μνημεία, ἐλήφθη ὑπ' ἑψιν ὁ τελευταῖος νομὸς τῆς Ἡρητικῆς Πολιτείας, καθ' ὃν Ἀρχαῖον Μνημεῖον ἀκίνητον θεωρεῖται πᾶν εἰκοδόμημα ἀαγόμενον εἰς τοὺς χρόνους μέχρι τῆς τουρκικῆς κατακτήσεως. Ἐκ δὲ τῶν ἄλλων, μόνον νομισματα βυζαντιακά, λευζιαννά, καὶ Ἐνετικὰ δὲν θεωροῦνται ἀρχαία, καθὼς εἶνε κοινὰ, φερόμενα ὡς στολισμὸς ὑπὸ τῶν χωρικῶν, καὶ ἀνευ ἀρχαιολογικῆς ἀξίας.

Εἰς τὸ 1 ἄρθρον γίνεται ἡ τροποποίησις ὅτι πᾶσα δι' ἀδείας ἀνακαλυπτομένη ἀρχαιότης θεωρεῖται περιουσία τοῦ Μουσείου, ἀναρρητὸν κτήματός τοῦ λαοῦ τῆς Κύπρου, διατελεθόντος δὲ ὑπὸ τὴν φροντίδα τῆς Κυβερνήσεως. Ἐξαιρεῖται μόνον τὸ διπλοῦν ἐκαστῆς ἀρχαιότητος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 29 ΜΑΡΤΙΟΥ

Προεδρία Ἀρμостоῦ.

Ἐξακολουθεῖ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ Ἀρχαιοτήτων. Ψηφίζονται τὰ ἄρθρα μέχρι τοῦ 11ου.

Εἰς τὸ 11 ἄρθρον ἐγείρεται συζήτησις ἐκ μέρους τῶν ὀθωμανῶν. Κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὁ ἰδιωτικὸς ἰδιοκτήτης δὲν δικαιούται νὰ μεταβάλῃ τὸν ἀρχαιολογικὸν χαρακτήρα τοῦ ὑπ' αὐτοῦ κατεχομένου ἀρχαίου κτιρίου. Τὸ ἄρθρον ἀφορᾷ τὰς μεσαιωνικὰς ἐκκλησίας, τὸν τζαμιά, καὶ οἱ ὀθωμανοὶ βουλευταὶ διτχυρίζονται, ὅτι διγεται ὁ ἱερὸς νόμος (Σιερῆ.)

Τεθέντος τοῦ ζητήματος εἰς ψηφοφορίαν, τὸ ἄρθρον μένει ὡς ἔχει, ψηφισάντων κατ' αὐτοῦ μόνον τῶν τριῶν ὀθωμανῶν βουλευτῶν καὶ τοῦ κ. Κόλλετ.

Εἰς τὸ 12 ἄρθρον ἐνίστανται οἱ ὀθωμανοὶ βουλευταί. Κατὰ τοῦτο, ἡ ἐπιτροπία τοῦ Μουσείου δύναται νὰ ἀποκτᾷ πᾶν Ἀρχαῖον Μνημεῖον μὴ χρησιμοποιοῦμενον πρὸς θρησκευτικὸν σκοπὸν. Οἱ ὀθ. βουλευταὶ διατείνονται ὅτι τὸ ἄρθρον ἀντιβαίνει εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Σιερῆ, καὶ προτείνουσι ὅπως ἐξαιρηθῶσιν αὐτοῦ τὰ βακουφικὰ κτήματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τὸ ἐντ. μέλος ἐθέσσοβαρὸν ζήτημα. Ἡ Κυβέρνησις εὐδολως ἐπιθυμεῖ νὰ προσκρούσῃ εἰς τὰ τῆς θρησκείας τῶν ὀθωμανῶν, δι' ὃ ἀναβάλλει

τὸ Συμβούλιον, ἵνα ἐξακριβωθῇ ἡ ἔννοια τοῦ Σιερῆ ὡς πρὸς τὴν σημασίαν τῶν βακουφικῶν κτημάτων.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 30 ΜΑΡΤΙΟΥ

Προεδρία Ἀρμостоῦ.

Ἐξακολουθεῖ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ περὶ Ἀρχαιοτήτων νομοσχεδίου, ἄρθρ. 12.

Δ. τοῦ ΣΤΕΜ. Ἐπειδὴ δὲν ἠδυνήθη ἀκόμη νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τοὺς ὀθωμανοὺς θρησκευτικοὺς ἀρχ. γού. ὡς πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Σιερῆ περὶ τῶν βακουφικῶν Ἀρχαῖων Μνημείων, οἱ αὐτοὶ προτείνει τὴν ἀναβολὴν τοῦ 12 ἄρθρου, καὶ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζήτησεως ἐπὶ τῶν λοιπῶν.

ΝΤΕΒΡΗΣ. Ἐφ. Ἐνίσταται εἰς τοῦτο, καθὼς οὐ παρέμειναι διατάξεις ὑπάρχουν καὶ εἰς τὰ κατόπιν ἄρθρα.

Δ. τοῦ ΣΤΕΜ. Αἱ διατάξεις αὗται οὐδολως θὰ ἐπηρεάζωσι, διότι ἐν τέλει τοῦ νομοσχεδίου θὰ ἴεσω ἄρθρον ἐξαιροῦν τὰ βακουφικὰ κτήματα, ἐὰν τὸ πνεῦμα τοῦ Σιερῆ εἶνε ἐναντίον τῶν διατάξεων τούτων.

ΝΤΕΒΡΗΣ. Ἐνίσταται ὡς πρὸς τὴν πρότασιν ταύτην, καὶ λέγει ὅτι θὰ ἐνίσταται καὶ εἰς πᾶσαν κατόπιν διάταξιν, τοῦθ' ὅπερ θὰ ἐκώλυε τὴν ἐργασίαν, καὶ ἐπιμένει εἰς τὴν ἀναβολὴν τοῦ Συμβουλίου.

Οἱ Ἕλληνες βουλευταὶ ἐνίστανται εἰς τὴν πρότασιν τοῦ Ντεβρῆς ἔφ. Γίνεται ψηφοφορία, καὶ ἡ συζήτησις ἀναβάλλεται, τῶν Κυβερνητικῶν μελῶν ψηφισάντων μετὰ τῶν ὀθωμανῶν.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 31 ΜΑΡΤΙΟΥ

Προεδρία Ἀρμостоῦ.

Ἐξακολουθεῖ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τῶν Ἀρχαιοτήτων. Ἄρθρ. 12.

Δ. τοῦ ΣΤΕΜ. Συνήνησε μετὰ τοῦ κ. Κόλλετ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον καὶ τὸν Μουφτήν, εἰτινες ἐδήλωσαν ὅτι πράγματι ἡ ἀνάμιξις τῆς Ἐπιτροπίας τοῦ Μουσείου εἰς τὰ βακουφικὰ κτήματα θίγει τὸν ἱερὸν Νόμον. Ἡ δύνατο ὁμως νὰ θηραπυθῇ τὸ πρᾶγμα ἐὰν εἰς ἐκάστην περιστασιν ἐζητεῖτο ἡ ἀδεία τῶν ἱεροδικαστῶν ὅπως ἐπιτρέπεται ἡ ἀνάμιξις τῆς Ἐπιτροπίας πρὸς ἐπιδιόρθωσιν κλπ ἀρχαίων κτιρίων βακουφικῶν. Ὡς ἐκ τούτου συνέταξεν εἰδικὸν ἄρθρον ὅπερ θὰ τεθῇ ὡς 29, καὶ δι' οὗ θὰ προβλεπεται, ὅτι, ἐν περιπτώσει βακουφικῶν κτημάτων, θὰ ἐπιτρέπεται ἡ ἀνάμιξις τῆς Ἐπ. τοῦ Μουσείου κατόπιν ἀδείας τοῦ ἱεροδικαστοῦ ἐντὸς τῆς δικαιοδοσίας τοῦ ὁποίου εὐρίσκειται τὸ κτήμα.

Καὶ ἐν περιπτώσει κτημάτων ἀνηκόντων εἰς τὴν ὀρθόδοξον θρησκείαν, τῆ συγκρατᾷται τοῦ Μητροπολίτου. Καὶ ἐν περιπτώσει κτημάτων ἀνηκόντων εἰς ἄλλην θρησκείαν, τῆ ἀδεία τοῦ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀνεγνωρισμένου θρησκευτικοῦ ἀρχηγοῦ τούτης.

Οἱ ὀθωμανοὶ βουλευταὶ ἐνίστανται καὶ πάλιν ζητοῦντες ὅπως τὸ ἄρθρον μεταφρασθῇ τουρκιστί. (Τὸ ἄρθρον μεταφράζεται.)

Οἱ ὀθωμανοὶ πάλιν ἐνίστανται, ἐπιμένοντες νὰ ἀαβληθῇ ἡ συζήτησις

(Συνέχεια εκ της 6 σελίδος.)

το νομοσχέδιον καθ' ὅσον πάντως θά συ-
νέβη παρεξηγήσεις μεταξὺ τοῦ Δ. τοῦ
Στέμματος καὶ τῶν Ἱεροδικαστῶν, διότι
ἄλλως οὐδέποτε θά ἐβλάτο τριαύτη
συγκατάθεσις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ. Τὸ τοιοῦτον ἀποτελεῖ
μομφὴν κατὰ τοῦ Δ. τοῦ Στέμματος,
εἰς τὴν δῆλωσιν τοῦ ἑοῦρου δρεῖλουν
νά ἔχου, ἐμπιστοσύνην. Ἐπὶ πλέον ὁ
Ἀρμοστής ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως
δηλοῖ, ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ εἰδι-
κοῦ ἀρθροῦ θά προστιθῶσι διατάξεις ὡς
θ. λουσιν οἱ Ἱεροδυνασταί. Ὡστε ἂς ἀφή-
σωσιν οἱ ὀθωμανοὶ βουλευταὶ νά προχω-
ρήσῃ ἡ συζήτησις.

ΟΙ ΟΘΩΜΑΝΟΙ ἐπιμένουσι. Τὸ ζή-
τημα τίθεται εἰς ψηφοφορίαν, καὶ διὰ
ψηφῶν 16 κατὰ 3 ἀποφασίζεται ἡ ἐ-
ξακλισηθῆσις τῆς συζήτησεως κατ' ἀρ-
θρα.

Τὸ 12 ἄρθρον ψηφίζεται, μετ' ἀπα-
λείψεως περὶ ἧς θά προνοηθῆ τὸ εἰδικὸν ἀρ-
θρον.

Εἰς ἕκαστον ἄρθρον οἱ ὀθωμανοὶ ἐνί-
στανται, γίνεται ψηφοφορία καὶ ἐξακο-
λουθεῖ ἡ συζήτησις, μετ' ἰσχυρὰς τροποποι-
ήσεως ὑπεβαλλομένης ὑπὸ τοῦ Δ. τοῦ
Στέμματος καὶ τοῦ κ. Σώζου. Αἱ τρο-
ποποιήσεις τοῦ δευτέρου ἀποβλέπουσιν
εἰς τὸ ὅτι ὁ Ἀρμοστής θά ἀποφασίζῃ
τῇ συμβουλῇ πάντοτε τῆς Ἐπιτ. τοῦ
Μουσειοῦ.

Ἡ ἐξαγωγή ἀρχαιοτήτων
Τοῦ 26 ἄρθρου ἡ Κυβερνήσις ἀφαιρεῖ
τὸ 6' μέρος ὅλον, ὅπερ ἀπετέλεσε πάν-
τοτε σπουδαῖον σημεῖον διαφωνίας με-
ταξὺ αἰρετῶν καὶ ἐπιστῆμων μελῶν. Κα-
τὰ τούτο, ὁ Ἀρμοστής ἠδύνατο νά ἐπι-
τρέψῃ τὴν ἐξαγωγήν τῶν 2/3 τῶν ἀρ-
χαιοτήτων αἰτίαι θά ἀνεκαλύπτοντο
ἐξ ἀναγκαζῶν ὑπὸ ἐπιστημονικοῦ σω-
ματεῖου.

ΣΩΖΟΣ. Ἐυχαριτεῖ ἐκ μέρους ὀλο-
κλήρου τοῦ Συμβουλίου τὴν Α. Ἐξο-
χότητα διὰ τὰς ἐνεργείας εἰς τὸ νά ἀ-
φαιρηθῆ τὸ μέρος τοῦτο τοῦ νομοσχεδίου,
ὅπερ ἀπετέλει πέτραν σκανδάλου, καὶ
τὸν παρακαλεῖ ὅπως διαβάσῃ τὰς εὐ-
χαριστίας τοῦ Κυπριακοῦ λαοῦ πρὸς
τὸν ἐντιμὸν Ὑπουργόν, ὅστις πεισθεὶς
εἰς τὰς ἐνεργείας τῆς Α. Ἐξοχότητος
συνήνεσε ν' ἀφαιρηθῆ τὸ μέρος ἐκεῖνο.

(Ψηφίζεται καὶ τὸ 27 ἄρθρον, τὸ δὲ
28 ἀφαιρεῖται καὶ ἀντ' αὐτοῦ προτείνε-
ται τὸ τοῦ Δ. τοῦ Στέμματος.)

ΟΙ ΟΘΩΜΑΝΟΙ βουλευταὶ, πρὸ τῆς
ἀποδοχῆς τοῦ Συμβουλίου, παρακαλοῦσιν
ὅπως αὐρίον μεταβῆ ὁ Δ. τοῦ Στέμ-
ματ' αὐτῶν παρὰ τῷ Ἀρχικαδῇ ὅπως
ἀρθρῇ πάντα παρεξηγήσεις.

Δ. τοῦ ΣΤΕΜ. Αἱ διατάξεις τοῦ ἀρ-
θρου δὲν ἐνυπαίχονται πρὸς τὴν γνώμην
τῶν θρησκευτικῶν ἀρχηγῶν, ἀλλ' εἶνε
προθυμὸς νά μεταβῆ πάλιν παρ' αὐτοῖς.
Εἶτε οὕτως ἢ ἄλλως, δηλοῖ ἐκ
μέρους τῆς Κυβερνήσεως ὅτι τὸ ἄρθρον
θά ψηφισθῆ ὡς ἔχει.

Περὶ τὰς 25 λίρας ὑπὲρ τοῦ Ἐθνικοῦ
Στολοῦ ἀπέφερον ἡ ἐπιτροπὴ ἡ δευτέρα
ἐπιτ. Θεόδωρου Παπαδόπουλου τὴν 25
Μαρτίου.

ΣΥΝΕΔΡΙΑ 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Προεδρία Ἀρμοστού.
Ἡ φέρσις τοῦ περὶ Ἀρχαιοτήτων.
Ἐξακολουθεῖ ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ
νομοσχεδίου τῶν Ἀρχαιοτήτων. Ψηφι-
ζεται ὁλόκληρον, ἀναβαλλομένου μόνον
τοῦ ἀρθροῦ 39, ὅπερ προνοεῖ περὶ τοῦ
σχηματισμοῦ τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Μου-
σειοῦ. Τὸ ἄρθρον τοῦτο θά ἐπανέλθῃ τῇ
προσεχῇ Δευτέρᾳ, μετ' ἡμῶν τροποποιήσι-
ν τῶν ἐλλ. μελῶν ὅπως ἡ Ἐπιτροπεία
τοῦ Μουσειοῦ σχηματίζεται ὑπὸ τοῦ
Ἀρμοστοῦ ὡς προέδρου, τοῦ Ἀρχιεπι-
σκοποῦ, τοῦ Ἀρχικαδῆ, τοῦ Ἐφόρου
τῶν Ἀρχαιοτήτων, καὶ πέντε μελῶν,
ἐκλεγμένων ὑπὸ τῶν συνδρομητῶν τοῦ
Μουσειοῦ τῶν διδόντων 10 σελλίνα
ἐτησίως.

Εἰς τὸ 32 ἄρθρον, γίνεται ἡ προ-
σθήκη, ὅτι καθόσον ἀφορᾷ τὰς ἐντὸς ἐξ-
μηνῶν δηλωθείσας ὑπὸ ἰδιωτῶν ἀρχαιο-
τήτας, ἡ ἐπιτροπεία τοῦ Μουσειοῦ θά
ἐξετάζῃ αὐτάς ἢ ἰδίᾳ ἢ διὰ πραγματο-
γνωμοσύνην καὶ ἂν μὲν παρομοίως ἀρχαιο-
τήτας ἔχη τὸ Μουσεῖον, ἢ δὲν θείλῃ νά
τὰς ἀποκτήσῃ, ἢ δὲν δύναται ἐντὸς ἐξ-
μηνῶν νά τὰς ἀποκτήσῃ, τότε δι' ἀδείας
τοῦ Ἀρμοστοῦ καὶ τῆ συμβουλῆ τῆς
ἐπιτροπέας τοῦ Μουσειοῦ θά δύναται νά
ἐξαχθῶσιν ἐκ τῆς Νήσου.

Ἐψηφίσθη καὶ τὸ 28 ἄρθρον, τὸ προ-
ταθέν ὑπὸ τοῦ Δ. τοῦ Στέμματος, κα-
τόπιν ὅμως προσθήκης τοῦ Μ. Κιτίου
ὅπως εἰαιδήποτε ἐξαιρέσεις ὀρισθῶσι διὰ
τὰ βακουρικά ἀρχαῖα κτίρια, αἱ αὐταὶ
ὀρισθῶσι καὶ διὰ τὰ ἐκκλησιαστικά.

Εἰς τὸ ἄρθρον 30, κατὰ τὸ ὅποιον θά
ἐρευνᾶται ὑπὸ τῶν ἀστυνομήτων πᾶς
ὁ εὐλόγως ὑποπτευόμενος ὅτι μεταφέρει
ἀρχαιοτήτας, οἱ ὀθωμανοὶ βουλευταὶ ἐ-
προτειναν ὅπως ἀπαλλαγῶσι τῆς ἐρεύνης
αἱ ὀθωμανίδες. Ἀλλ' ὁ Ἀρμοστής ἐδήλω-
σεν ὅτι κατὰ τὴν ἀγγλικὴν νομοθεσίαν
δὲν δύναται νά ἐξαίρωνται τῶν νόμων
ὀρισμένα πρόσωπα, θά ληφθῇ δὲ φρον-
τίς ὅπως τοιοῦτη ἐρευνᾶ ἐπὶ ὀθωμανί-
δων μὴ προσβάλλῃ τὰς θρησκευτικὰς
τῶν διατάξεις.

Κατὰ τοῦ ἀρθροῦ τούτου διὰ μακρῶν
ἡγόρευταν καὶ οἱ κ. Φραγκοῦδης καὶ Ρώσ-
σος, εὐτυχῶς ὁμως ἀνευ ἀποτελέσμα-
τος, τοῦ ἀρθροῦ ψηφισθέντος ὡς εἶχε.

**Ἡ Διαχείρησις τῆς ἐκκλησια-
στικῆς Περιουσίας.**

Τὸ Συμβούλιον ἀνεβλήθη διὰ τὴν
προσεχῇ Δευτέρᾳ. Εἰς τὴν ἡμερησί-
αν δὲ διάταξιν εἶνε ἀναγεγραμμένα τὰ
νομοσχέδια περὶ Δημ. καὶ Μέσης Παι-
δειας, τὸ περὶ διαχείρησεως τῆς ἐκκλησια-
στικῆς περιουσίας (τὸ τοῦ κ. Κυριακίδου),
τὸ περὶ προστασίας τῶν ὀρεινῶν, καὶ
ἐξαιρέσεως ὀρισμένων πραγμάτων ἐκ
τῆς ἐκτελέσεως.

Ὁ μανθάνομεν τὸ περὶ διαχείρησεως
τῆς ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας πιθανὸν
νά ἀναβληθῇ, ἰα ἰδῶσι τὰ ἐντ. μέλη
σχετικὸν νόμον ὅστις θά ὑποβληθῆ εἰς
τὴν Ἑλληνικὴν Βουλὴν.

Εἰς 6 νέα Δημ. Σχολεῖα καὶ 3 Παρ-
θιναγωγεῖα τῆς Νήσου μας θά δίδεται
ἀπὸ τοῦδε ἐπιχορηγήσεως ὑπὸ τῆς Κυβερ-
νήσεως.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΡΗΝΕΙΑΝ

[Ἀνταποκρίθη μας.]
Ὁ ἄρμος Λευκωσίας—Κυρηναίας κα-
τήτηρον ἀδιάβητος. Ἐπιστῶμεν τὴν προ-
σλήν τοῦ Μηχανικοῦ Τμήματος καὶ πα-
ρακαλοῦμεν αὐτὸ νά ρίψῃ ἐν βλέμμα. Ἐπι-
πλοῦ φάρος, ἐν δρέξῃ, νά ὀλοκῶν ἡ συγ-
κοινωνία, ἡτ.ε. μέχρι τοῦδε τὸσον τακτικῶς
ἐγίνετο ὁ ἀμείνων. Ἐ, γένει ὄλοι εἰ ὀρό-
μοι τῆς ἐπιπέχῃς ἡρχισαν νά καταστρέφον-
ται, ἐνῶ ὁ Διευκτής μας φαίνεται ὅτι θε-
ωρεῖ περὶ τὸν νά ρίψῃ ἐν βλέμμα ἐπὶ τῆς
καταστάσεως. Διὰ τὴν τὴν ἀμέλεια εἰς τὴν
ἐπιπέχῃν μας; Ἐπὶ τέλους, πληρώνομεν
καὶ ἡμεῖς φῶρος.

Λαμπροὶ ὑπάλληλοι.
—Πλὴν τῆς σταρῆσεως τοῦ ἀγαπητοῦ
μας συμπολιτοῦ κ. Δ. Γρ. Δημητριάδου, ἀπερ-
χομένου ἐντὸς ὀλίγου εἰς τὴν νείαν του θεο-
σιν ὡς Πιρέδρου Δικαστοῦ Πίφου, ἡ Κυ-
ρηναία ἐπιτερήθη ἐπίσης καὶ τοῦ κ. Σ. Φω-
τιάδου, διευθυντοῦ τοῦ τηλεγραφεῖου, ἀ-
πελθόντος ἤδη ἐν Πάφῳ ὡς διευθυντοῦ τοῦ
ἐκεῖ Τηλεγραφεῖου. Ὁ κ. Φωτιάδης, ἡτο εἰς
μέρους τοῦ καθήκοντος, ὑπερητήσεως ἐπὶ 15
ὀλοκλήρῃ ἐτη ἐνταῦθα.

Ἡ Κυρηναία δικαίως λυπαίται διότι χεί-
νει ὄχι μόνον ὄλο κλοῦς καὶ ἀγαπητοῦς
πολίτας, ἀλλὰ καὶ ἀνθρώπους ἐμψέσαντας
τὰς θέσεις τῶν ὀλο τῆς ἰκανότητος καὶ τι-
μιότητος τῶν.

ΦΙΛΑΛΗΘΗΣ.

ΚΥΠΡΙΟΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΓΙΕΥΘΥΝΟΣ

Κ. Φυλακτοῦ.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
(Προπληρωτέα.)

Εἰς τὰς πόλεις τῆς Κύπρου	σελ.	12.
Εἰς τὰ χωρία		10.
Διὰ τοὺς Δημοδιδασκάλους	»	10.
Ὅπου δὲν ὑπάρχουν ταχυδρομεῖα	»	8.
Εἰς τὸ Ἐξωτερικόν	φρ. χρ.	20.
ΤΙΜΗ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΩΝ		
Ἀγγελίαι: ὁ στίχος	φρ.	2.
Διατριβαί: ἰδιαιτέραι συμφωνίαι.		
Κυβερνητικὰ ἐγγράφια ὁ στίχος πρὸς 3 πέν.		

ΓΡΑΦΕΙΑ

Ἐν τῇ Στοᾷ Φανερωμένης.
Αἱ ἐπιτολαὶ δέον νά ἀπευθύνωνται
πρὸς τὸν Διευθυντὴν τοῦ «Κυπρίου.»

ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Ἀγορὰ Λευκωσίας.

Παρασκευὴ, 1/14 Ἀπριλίου.

Κριθαριὰ τὸ κοιλόν	φρ.	13 1/2—14
Σιτάρια	»	32—34
Βρώμη	»	10
Ὅρβοι ἐντόπιος	»	20
Ρυζὶ σὺμα 20 βαθμ. ἢ ὀκ.		2
Σιταροὶ μύρα	«	1 3/4
Σιταροὶ βρεσταί	»	1 1/2
Οἶνοι α' τὸ γομάρι	σελ.	16
Οἶνοι β'	«	14
Κομινόριζ	«	22—25
Ἐλαια	φρ. ἢ λίτρα	21—22
Ἀλευρὰ ὁ σίκκος	σελ.	13—15
Σιμιθάλια	«	15—18
Γλυκίνος ἢ ὀκᾶ	φρ.	5
Πατρὲλαια κωστ., τὸ κιδώτιον	«	52
Λίρα Ἀγγλικὰ πρὸς φρ		182.

ΤΑ ΡΩΣΣΙΚΑ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ

Επιθεώρησις του ρωσικού θησαυροφυλακίου υπό αγγλου ανταποκριτού.

Οι «Καιροί» του Λονδίνου είχαν άαγραφή πρό τινος ότι το ρωσικόν θησαυροφυλακίον είνε σήμερον έτι και το περιβοήτον «Χρηματοκιβώτιον των Ουμπέρ» της γνωστής οικογενείας άπατιώνων εν Παρισίοις, είνιες κατώρθωσαν να δανείζων αι εκατομμύρια επί εκατομμυρίων, παρυσισζοντες πλαστήν διαθήκην καθ' ην μετά τινα έτη θά ηνοιγον κιβώτιον πλήρες αναριθμητώ. χρημάτων, περιελθόν εις αύτους έκ κληρονομίας.

Η Ρωσική Κυβέρνησις είχε διαψέψωσιν άμέσως την ειδησιν των «Καιρών», έχάτως δέ ο Υπουργός των οικονομικών κ. Κοκοβτσώφ έπέστρεψεν εις τόν ανταποκριτήν του «Ημερησίου Ταχυδρόμου» να επισκεφθή αύτοπροσώπως τά ρωσικά θησαυροφυλακία.

«Προτού να κατελθώμεν εις τό θησαυροφυλακίον, λέγει, ο ύπουργός μου έδειξε στατιστικήν κατά την όποιαν 100,900,000 λιρών στερλινών περιείχοντο μέχρι της στιγμής εκεί μέσα.

—Τώρα, ειπε, δύνασθε να ύπαγετε και να ίδετε αύτοπροσώπως τόν χρυσόν όστις είνε άποθηκευμένος εις το ύπόγειον του Ταμείου. Είθε ελεύθερος να κάμετε πάσαν εξέτασιν ίνα βεβαιωθήτε ότι ο χρυσός πράγματι ύπάρχει εκεί, ώς έδηλώσαμεν, και ότι τά τμήτά μας δέν έχουν καμμίαν όμοιότητα με τό «θησαυροφυλακίον Ουμπέρ.»

Κάθοδος εις τόν θησαυρόν.

«Ευσυτήθην κατόπιν εις τόν κ Χάν, διευθυντήν του Ταμείου, υπό του όποιου και μόνοι αι θύραι του ύπογείου θησαυρού δύνανται ν' άνοιχθώσι. Γ' ωρίζει την άγγλικήν και είναι ευχάριστος μεσηλίξ κύριος, όστις φαίνεται ότι εαστάζει την εϋθύνην του φύλακος των ρωσικών εκατομμυρίων μετ' άταραξίας.

«Κατήλθωμεν διά της κλίμακος εις τό ισόγειον, και διήλθωμεν διά μακράς σειράς δωματίων, ότου τό χρέμα μετράται και ύπάρχουσι μηχαναί δοκιμαστικάι της γνησιότητος. Εις έκάστην θύραν ίστατο εις ώπλισμένος φύλαξ, τέλος δέ ηλθωμεν ένώπιον σιδηράς θύρας όδη γούσης εις μακρόν διάδρομον. Η θύρα αύτη ήτο κλειδωμένη και έρρουρείτο. Διελθόντες, εύρέθημεν πρό δύο διαδρόμων, δεξιά και άριστερά, με σιδηράς πύλας, περικλειούσας τάς σιδηράς θύρας των διαφόρων δωματίων. Εις την πρώτην πρός τά άριστερά θύραν ο διευθυντής έσταμάτησεν, ένψ οι φρουροί, οι άκόλουθοι, και άλλοι ύπάλληλοι παρετάσσοντο έκατέρωθεν. Ο Διευθυντής μετά χειρονομίας σοβαράς έβγαλε τό κλειδί διά του όποιου ηνοιξε τό πρώτον κλειθρόν.

Τό άνοιγμα των θυρών.

Τότε δύο ύπάλληλοι έπροχώρησαν, έκαστος με έν κλειδί. Ο διευθυντής έδωσε τό σύνηθμα, ο πρώτος ύπάλληλος έπροχώρησεν, εισήγαγε τό κλειδί, ηνοιξε τό έν κλειθρόν και άπετύρθη. Κατόπιν δεύτερος ύπάλληλος με δεύτερον κλειδί η-

νοιξε τό δεύτερον κλειθρόν, και αι διπλαί σιδηράι θύραι έκυλισθησαν πρός τά έσωθεν και τό «Σπήλαιον του Άλαδδίνου» ηνοιχθη.

«Ηκολούθησεν εντός τόν διευθυντήν, παρετήρησα περίξ, και είδον τρομερόν θέαμα—σωρόν φαιών σάκκων έστειβαγμένων εις σειράς, επί του λιθοστρώτου έδάφους ήλεκτροφωτιστικού ύπογείου, μήκει 130 ποδών. Έκτός του ότι οι σάκκοι ήταν μικρότεροι, ώμοιάζον παρά πολύ με σάκκους έντός άλευρομούλου.

Εις τάς τρεις πλευράς του δωματίου ύπήρχον θήκαι ώς αι της βιβλιοθήκης. έντός των όποιων ήταν κίτρινοι όγκοι χρυσοϋ, τό όλον 15,912 τεμάχια, τά πλείστα των όποιων έζύγιζαν έκαστον 36 άγγλικάς λίτρας. «Χρυσεύς θόλος αριθμός έν» είνε τό έννομα της άποθήκης ταύτης, «Ελαστος σάκκος περιέχει, ειπεν ο διευθυντής 30,000 χρυσά ρούβλια.

—Θέλετε να τά μετρησετε; ηρώτησε Παρακαλώ κάμετε ότι νομίζετε αναγκαίον.

Τό μέτρομα.

«Εξήτησα να ίδω τό περιεχόμενον ένός σάκκου, τουλάχιστον. Όθεν δύο στιδαροί φρουροί έκένωσαν επί της τραπεζής χρυσά νομίσματα δύο ρουβλίων από ένα σάκκον τόν έποσον έγώ ύπέδειξα. Τό μόνον όπερ έν πεποιθήσει δύναμαι να είπω είνε ότι πράγματι ήσαν χρυσά νομίσματα, έν γοητευούσῃ άφθονία, αλλά καιτοι ειχον την άδειαν να τά μετρήτω ο ίδιος, έπροτίμησα να δεχθώ την διαβεβαίωσιν του διευθυντού ότι ήσαν 3.000 κομμάτια. Μετά λύπης μόνον πιστοποιώ ότι ο αριθμός των δέν ήλαττώθη μετά την επιθεώρησίν μου!

Κατά την έπίσημον έκθεσιν της ημέρας, ήσαν εκεί 8,698 σάκκοι ρωσικών νομισμάτων και 3,883 σάκκοι ξένων νομισμάτων χρυσών, άγγλικών, γερμανικών, γαλλικών, ισπανικών, άκόμη και Ιαπωνικών και της Χιλής, χρυσά νομίσματα της όποιας είνε κάπως δύσκολον να εύρεθώσι.

«25,900,000 λίραι στερλίνας ήτο η αξία όλων των χρημάτων του θόλου έκείνου. Βεβαίως, έρευνα ήτο άδύνατος, άλλ' ήτο τελείως φανερόν ότι χρυσάφι άμέτρητον ήτο άποθηκευμένον εκεί μέσα. Επήρα στα χέρια μουδγκοίς χρυσού και έκάθησα επί χρυσού και Ικαιοποιήθην. Δέν ύπάρχει ή έλαχίστη άμφιβολία ότι, έκτός σφαλμάτων εις τά βιβλία, όλος ο χρυσός ύπάρχει εκεί κατά τάς λεπτομερείας της έκθέσεως, μέχρι του τελευταίου καπικίου.»

Ελβετική Δαμαλίζ.

«Ελαβον ήδη, και θα λαμβάνω τακτικώτατα νωπήν Δαμαλίδα έκ των πατιγνώτων Ινστιτούτων της Ελβετίας.

Οι έχοντες ανάγκην τολαύτης άς ζητώσιν από τό Φαρμακείόν μου.

Έκαστον σωληνάριον τιμάται 5 γροσίω, οι δέ παραγγιλιαί άποστέλλονται έλεύθεραι ταχυδρομικών τελών.

Έκάστη παραγγελία δέον να συνοδεύεται πάντοτε υπό του αντίτιμου.

Σάββας Θωμαζδης, Φαρμακοποιός έν Κυρηναία.

ΝΕΟΝ ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ

Πώς να στολίσετε τα σαλόνια σας.

Τό έν Λάρνακι νέον Έμπορικόν Κατάστημα.

«Αλδέροτος Νιάσσατ»

κομίζει πολυποικίλα Δαμυσηνά ύφίσματα, λεπτοτάτης έπεξεργασίας. Ητοι τραπεζομάνδουλα, κουρτίνες, καλύματα προσκεφαλαίων. Όλα τά εϊδη πολυτελοδς διακοσμήτειωσ αιθουσών και κοιτώνων. Παντόφλες κεντημένα.

Αντιπρόσωπος του Καταστήματος έν Λευκωσία είνε ο έκ Λάρνακος κ. Δημήτριος Ιωαννίδης Dem, όστις κατά την έβδομάδα ταύτην έπρομήθειυσε τειχότω εϊδη εις όλην την άγγλικήν παροικίαν, και εις τό Άρμωστειόν.

Νέαι προμήθειαι

θα κομισθώσιν έν Λευκωσία μετά τινας ημέρας, και θα έκτεθώσιν εις κεντρικόν μέρος της Άγοράς μας, όπερ θα όρισθη έγκαίρως.

Τιμαί εύθηνοτάται.

Α ν ά ρ π α σ τ Α

Η Κύπρος έπαέρχεται εις τά εύκλειή της χρόνια!

Τά κρασιά του έν Λιμητώ έπιστημονικού είνοποιείου Γ. ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ μάς τό βεβαιώσιν. Απέκτησαν τόσην φήμην, όσην και κατά τους άρχαίους ένδόξους χρόνους ει είνι της Κύπρου.

Τά μαύρα και τά λευκά του είνε θαύματα γεύτειωσ, εύπρόσδεκτα εις κάθε στόμαχον, άπαραίτητα εις κάθε τραπέζι. Διά τοότο μόλις έλθουν εις τό έν Λευκωσία παραπλεύρωσ του τυπογραφείου του «Κυπρίου» ύποκατάστημα, όπερ διευθύνεται από τόν ύπερρωτικώτατον κ. Σ. Ηλιάδη, άμέσως γίνονται

Α ν ά ρ π α σ τ Α

Κατάστημα Λεπτοουργικής

Έπεξεργασία λεπτοάτη διαφόρων οικιακών επίπλων, και εκκλησιαστικών.

Ο διευθυντής του Καταστήματος, Σάββας Κατζηχριστοδούλου Ταλλιαδώρος, εργάζεται την τέχνην εις την έντέλειαν. Κατασκευάζει έπιπλα εκκλησιών, ώς τέμπλα, προσκυνητάρια, θρόνους με άπαράμιλλον καλλιτεχνίαν.

Επίσης έπιπλα οικιών, τοιαύτα δέ κατεσκευάστε πολλών οικογενειών έν Λευκωσία, αι όκοιαι έμειναν κατηχηχριστημένα.

Τό κατάστημα κείται άπέναντι της δυτικής έξωθύρας της Φανερωμένης, πρέπει δέ να τό επισκέπταιται όλοι πριν παραγγειλωσι τό έπιπλά των.

Τιμαί εύθηνότεραι από του καταστήματος τούτου δέν είνε δυνατόν να γίνωσι.